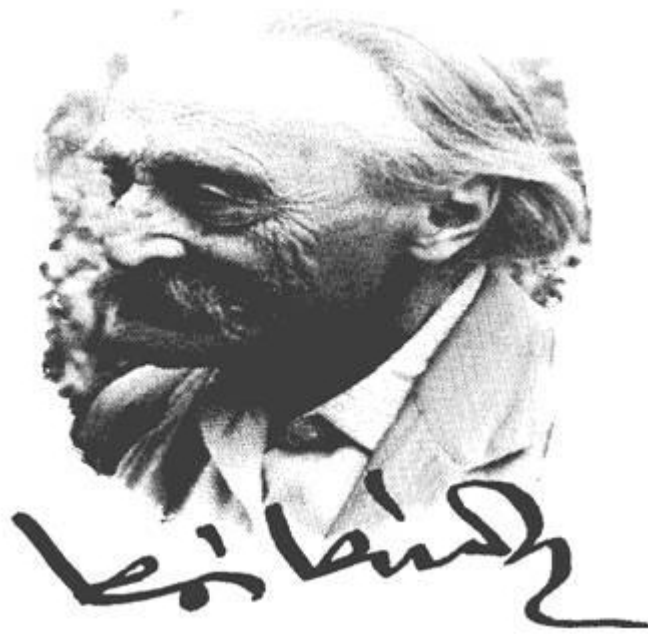

Kós Károly

Kollégium

1149 Budapest, Mogyoródi út 19-21.

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2010 - 2015.

PEDAGÓGIAI PROGRAM	1
1.Bevezetés	4
1.1 A kollégium főbb adatai.....	5
1.2. A pedagógiai program összeállításánál alapul vett főbb szempontok	5
1. Helyzetfeltárás- és értékelés.....	6
1.1 Társadalmi, gazdasági, oktatáspolitikai tendenciák, változások, új kihívások	6
1.1 Fenntartói és egyéb partneri, környezeti elvárások	6
1.2 A működés feltételrendszere	7
2.3.1 Szervezeti formák	7
2.3.2 Humán erőforrás, személyi feltételek	8
2.3.3 Gazdálkodási jellemzők, tárgyi-dologi feltételek	9
2.4 A tanulók (tanuló-összetétel) jellemzői	10
2.5 A nevelőmunka helyzete	11
2.6 A tanulók mindennapi iskolai felkészülésének segítése, tanulmányi munkájának támogatása. Hátránykompenzáció. Tehetséggondozás.....	12
2.7 A tanulókról való gondoskodás, személyes törődés. Gyermek- és ifjúságvédelem.....	13
2.3 2.8 Közösségi élet. Hagyományörzés és ápolás. Diák önkormányzati munka	14
2.3 2.9 Kapcsolatrendszer	15
2.3 2.10 A minőségfejlesztési munka, a mérési, ellenőrzési, értékelési tevékenység szerepe a pedagógiai program megvalósulásában, a nevelő – oktató munka eredményességének fejlesztésében	16
2.3 2.11A kollégiumi pedagógiai program végrehajtásának értékelés	18
3.A nevelőmunka fejlesztésének programja	18
3.1 Intézményi nevelésfilozófia, a nevelés alapelvei	18
3.2Az intézmény alapvető nevelési alapelvei, céljai, küldetése.....	19
3.3 Tanulás-támogatás fejlesztése	20
4.Feladatok, tevékenységkategóriák.....	21
4.1. A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése	21
4.1.tanulásirányítás, tanulásszervezés.....	21
.4.1.2 Hátrányos helyzetű tanulók szervezett felzárkóztatásának, tehetséggondozásának, társadalmi beilleszkedésük segítése.....	22
4.1.3. Tehetségek kiválasztása, tehetséggondozás, tehetségvédelem	23
5. Szociális kompetenciák fejlesztése.....	23
5.1. Önálló életkezdés támogatása.....	24
5.1.1. A kulturált életmódra nevelés, szuverén világnépek kialakításának segítése	24
5.1.2. Az egészséges életmód, a környezettudatos magatartás kialakításának segítése ...	24
5.1.3. A társadalmi, gazdálkodási jártasságok fejlesztése – vállalkozói kompetencia	25
5.1.4. A pályaorientáció segítése	25
5.1.5. A tanulókról való gondoskodás, személyes törődés	25
A gyermek- és ifjúságvédelem programja	25
5.1.6. A közösségi élet fejlesztése. Diákönkormányzat. Hagyományápolás fejlesztése, a	26
5.1.7. Hátránykompenzáció.....	27
5.1.8. Speciális célcsoportok fejlesztése	28
5.1.9. A kollégium legfontosabb külső partnereivel (iskolák, szülők) való együttműködés,.....	28
6. A tanulók fejlesztésének terve (kompetencia alapú fejlesztés).....	28
6.1. Énkép, önismeret. Pályaorientáció.....	28
6.2. A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése	32

6.3. Európai azonosságtudat. Egyetemes kultúra	36
6.4. Környezettudatosság	39
6.5. Testi és lelki egészség	41
6.6. Felkészülés a felnőtt lét szerepeire, aktív állampolgárságra – demokráciára nevelés,	43
6.7. Hon- és népismeret	44
7. A pedagógiai tevékenység szerkezete	50
7.1. A kötelezően biztosítandó foglalkozások rendszere, szerkezete	50
7.1.1. Felkészítő (Ktv: 14 ó/hét/csoport).....	50
7.1.2. Speciális ismereteket adó foglalkozások	51
8. A kollégiumi nevelés minőségének, eredményességének értelmezése	52
9. Záró rendelkezések, legitimációs záradékok.....	53
9.1. A Pedagógiai Program hatálya, hatályba lépése:.....	53
9.1.1. A Pedagógiai Program szerkeleti és időbeli hatálya	53
9.1.2. A Pedagógiai Programot véleményezte:	53
9.1.3. A Pedagógiai Program elfogadása	53
9.1.4. A Pedagógiai Program felülvizsgálatának rendje:	53

Kós Károly a következőt írta egyik diákkori munkabeszámolójában: „be kell fúrunk magunkat ebbe a földbe, amelyre építeni akarunk. Ami a vadmadárnak az ő szálló szárnya, ami a virágnak az ő illata, azzá kell lennie ennek a földnek, ennek a népnek a mi számunkra ...”

1.Bevezetés

A 36/2009. (XII.23.) OKM rendelet előírja valamennyi kollégium számára, hogy pedagógiai programját 2010. március 31-ig tekintse át, aktualizálja és 2010. szeptember 1-től a már módosított Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogram, valamint más vonatkozó jogszabályok alapján elkészített pedagógia programot kell végrehajtania

A felülvizsgálat céljai:

- a NAT-tal való koherencia megteremtése
- kompetencia alapú foglalkozás-szervezés támogatásának érvényesítése a kollégiumban
- a nevelés-oktatás fogalomrendszere változásainak az után követése
- szerkezeti, tatalmi ellentmondások kiszűrése
- A társadalmpolitikai szerep változásának követése (hátrányos helyzet, integráció, tehetség gondozás).

- Ezen belül:

1. befogadó szerep növelése
2. személyiség központúság növelése
3. mentális intelligencia előtérbe állítása
4. pályakép, egyéni karrierterv, önmenedzselés

1.1 A kollégium főbb adatai

Intézmény neve: Kós Károly Kollégium

Székhelye: 1149 Budapest, Mogyoródi út 19-21.

Alapítója: Budapest Főváros Közgyűlése

Felügyeleti szerv: Budapest Főváros Közgyűlése

Működési területe: országos beiskolázású kollégium

Jogállása: önállóan gazdálkodó költségvetési intézmény

Alaptevékenység: kollégiumi ellátás

Kiegészítő tevékenysége: egyéb korlátozottan igénybe vehető szálláshely szolgáltatás.

1.2. A pedagógiai program összeállításánál alapul vett főbb szempontok

A Kollégiumi Alapprogram 2001 évi elfogadása óta számos változás történt, ez indokolta azt, hogy felül kell bírálni a kollégiumok Pedagógiai Programját, és módosításokat kell végrehajtani az Alapprogram változásainak megfelelően. Az egyik legfontosabb változás, hogy megváltoztak a Nemzeti Alap Tanterv közoktatási intézményekkel szemben – így a kollégiumokkal szemben is – támasztott, a neveléssel, oktatással, fejlesztéssel kapcsolatos kompetenciákra vonatkozó elvárásai. További változások történtek a nevelés-oktatás folyamatának fogalomrendszerében és a társadalmi szerepek változásában is.

Kollégiumunk a hagyományoknak megfelelően a tanulói személyiség tiszteletben tartása jegyében neveli és oktatja a kollégistákat. Ehhez az évek folyamán pedagógusainkban kialakult szilárd értékrendszer – amely társadalmunk és nevelésünk pozitív értékeit képviseli – nyújt segítséget.

Értékrendszerünkre épített, jól átgondolt és világos cél- és követelményrendszerünk határozza meg egész tevékenységrendszerünket, melyben pedagógusaink hitvallása fogalmazódik meg. Tanárok, tanulók hisszük és valljuk, hogy kollégiumunk olyan alkotó pedagógiai, emberi, szellemi környezet, amely alkalmas a folyamatos megújulásra, amelyben valamilyen fokon mindenki nevel mindenkit.

Pedagógiai közösségünk segíti az egyén fejlődését. Az egyén fejlődése visszahatva az egész közösségre annak jobbá alakulását eredményezi.

2. Helyzetfeltárás- és értékelés

2.1 Társadalmi, gazdasági, oktatáspolitikai tendenciák, változások, új kihívások

Ma már közhelynek ható kijelentés, hogy a társadalmi változások felgyorsultak, a gazdaság állandó változásban van. Ezek a változások természetes módon hatnak az oktatáspolitikai változására is.

Fölismert tény, hogy az élethosszig való tanulás ma már nem csak egy divatos szófordulat. Az embernek életében talán többször is pályát kell módosítania, ez pedig megkívánja a folytonos megújulást, önképzést.

A gazdasági változások mai tendenciái azt mutatják, hogy csökken azoknak a fiataloknak a száma, akik a szakképzést választják. Indokolatlanul sokan vesznek részt olyan felsőfokú képzésben, mely a végén nem konvertálható diplomát ad. Ezek a fiatalok látens munkanélküliek. Ugyanakkor a hiányszakmákban nem tapasztalható a képzés bővítése.

Régóta tapasztalható tény a demográfiai helyzet kedvezőtlen alakulása. Az általános iskolák után ez már a középiskolákban is gondot jelent. Látható az is, hogy a középiskolai kollégiumokban nő azoknak a fiataloknak a száma, akik érettségi után vesznek részt OKJ szakképzésben.

A diákság összetételének megváltozása, a korosztályi eltolódások újabb feladatokat jelentenek a kollégiumi élet szervezésében, a Házirendek kialakításában.

2.1.1 Fenntartói és egyéb partneri, környezeti elvárások

A főváros jelenleg érvényben levő közoktatás-fejlesztési és önkormányzati intézkedési terve röviden a következőkben fogalmazható meg.

Biztosítani kell a főváros középiskolaiban tanuló nem budapesti fiatalok ellátását. Viszonylag nagy számban jelentkeznek határon túlról érkezett, Magyarországon tanulni vágyó diákok, és egyre többen olyanok, akik szociális helyzetük, vagy egyéb családi problémáik miatt kerülnek kollégiumba. Jelentős lett az érettségizettek aránya a kollégiumokban. A megváltozott körülmények új célokat, feladatokat indukálnak és új pedagógiai módszerek alkalmazását igénylik. A kollégiumi nevelőtanárok módszertani továbbképzése segíthet e helyzet rendezésében.

A feladat megoldása érdekében a fenntartó minőségirányítási programja az alábbiakat határozza meg:

- szorosabb és hatékonyabb együttműködés az iskolákkal, a civil szervezetekkel
- gazdag programkínálat a hátrányos helyzet és az esélykülönbségek csökkentésére
- személyesebb kapcsolat ápolása a nevelő és a tanuló (kollégista) között, a családi háttér-funkció erősítése
- hagyományápolás és a kollégium egyéni arculatának erősítése
- a nevelőtestület stabilizálása

Új kihívást jelent a Területi Integrációs Szakképző Központok kialakítása. Ez alkalmasint jelentheti azt is, hogy bizonyos szakmák oktatása helyi szinteken kerül megszervezésre és ez nem teszi indokolttá, hogy a tanulók otthonuktól távolabb keressenek maguknak iskolát.

A középiskolai kollégiumok diákösszetételére jellemző, hogy továbbra is jelentős számban nyernek elhelyezést a határon túlról érkezett, Magyarországon tanulni vágyó diákok. Új elem, hogy vannak távoli országokból érkezett migráns fiatalok (Szomália, Afganisztán).

Az érettségizettek aránya meghaladja a 40%-ot.

A tanuló-összetételt illetően jelentősebb változásként kell kezelni, hogy nő a rossz szociális helyzetű, és kedvezőtlen családi háttérű fiatalok létszáma; ilyen okokból számolni kell a fővárosi fiatalok igényeivel is.

Évek óta folyamatosan emelkedik a sajátos nevelési igényű kollégista diákok száma is.

Elsősorban ez a megváltozott (illetve változásban lévő) diákösszetétel az, ami leginkább hat a kollégium működésére, tehát új körülményként, új feladatként kell kezelnünk. At kell fogalmazni a pedagógiai célokat, új feladatokat kell meghatározni, esetenként új pedagógiai módszerek bevezetése válik szükségessé.

2.2 A működés feltételrendszere

2.3.1 Szervezeti formák

A kollégium szerkezeti felépítése

- önállóan gazdálkodó költségvetési intézmény
- középfokú, koedukált kollégium
- férőhelyek száma: 600
- a kollégium emeletekre épülő tagozódású, kollégiumi csoportokba szervezett
- az ellátottság tekintetében közepesen ellátott kollégium

Kollégiumi diákönkormányzat

Kollégiumi csoportokra épül. Minden csoport 2 főt küld a Kollégiumi Diákönkormányzatba.

A Diákönkormányzat maga választja meg az elnököt és egyéb tisztségviselőit.

A Diákönkormányzat munkáját pedagógus munkatárs segíti.

2.3.2 Humán erőforrás, személyi feltételek

Személyi feltételek, illetve elvárások

Nevelőtanári létszám:

igazgató	1 fő
igazgatóhelyettes	2 fő
könyvtáros	1 fő
pszichológus	1 fő
szabadidő szervező	1 fő
gyermek- és ifjúságvédelmi felelős	1 fő
nevelőtanár	21 fő
ápolónő	1 fő

Képzetségük szerint:

középiskolai tanár	13 fő
főiskolai végzettségű, de nem pedagógus képzetségű	1 fő
általános iskolai tanár	14 fő

Szaktárgyi megosztás:

történelem szakos	4 fő
földrajz-testnevelés szakos	1 fő
magyar nyelv és irodalom szakos	3 fő
egyéb végzettségű	5 fő
közgazdász	1 fő
román nyelv és irodalom	1 fő
könyvtár-pedagógiai szakos	1 fő
pszichológia szakos	1 fő
orosznyelv és irodalom szakos	1 fő
történelem - orosz szakos	1 fő
ének-zene szakos	1 fő
német szakos	1 fő
gyógypedagógiai szakos	1 fő
biológia szakos	1 fő
testnevelés szakos	1 fő
magyar-orosz szakos	1 fő
magyar-történelem szakos	1 fő
mérnök tanár	2 fő

2.3.3 Gazdálkodási jellemzők, tárgyi-dologi feltételek

Az intézmény két épületben üzemel, a Mogyoródi út 19. és a Mogyoródi út 21. sz. alatt. Az intézmény két azonos nagyságú épületben működik. Összes alapterülete 3.463 m².

Ehhez tartozik a konyha-étterem-hőközponti épület, melynek alapterülete 2.837 m². Ebben nyert elhelyezést a Sodexho Kft. által bérelt és üzemeltetett 2000 adagos főzőkonyha, valamint az ehhez tartozó étterem, s a több intézményt is ellátó hőközpont és bojler tér. A Wesselényi Miklós Szakközépiskolával közös tulajdonban és üzemeltetésben rendelkezünk kemény burkolatú kültéri kézilabda pályával.

Eddig az épületek és hálózati rendszerek működését a költségvetés biztosította keretből meg lehetett oldani. A gondokat saját, illetve NKKA pályázatának fejlesztési forrásából orvosolni lehetett, és a működés, illetve a működtetés különösebb gondot nem jelentett, de a helyzet tovább nem konzerválható. Egyébként a karbantartási munkák elfogadható színvonalát jelzi, hogy az ily nagymérvű leterhelés mellett is az üzemelés folyamatosságát jelentősebb zavar nem befolyásolta.

A következő években azonban mindkét épületnek elsősorban homlokzati felújítására és gépészeti rendszerének nagyjavítása elodáztatlan.

Ezt a feladatot költségvetési keretből megoldani már alig lehetséges. Biztónak tűnik, hogy a fenntartó eddig jelzett szándéka szerint a szükséges felújításokat finanszírozni kívánja.

Ki kell emelni a nyílászárók cseréjének megindítását. Jelenleg ezeknek a folyamatoknak a 30-35%-ánál tartunk. Célunk, hogy mindkét épületben teljes körű, hang- és hőszigetelést biztosító nyílászáró csere következzen be, amely egyértelműen emelni fogja a komfortérzetet. Ennek a felújításnak a következő időszakban kiemelt fontosságot tulajdonítunk.

A tanulók komfortérzetét jelentősen javította, hogy folyamatosan működtetni tudunk – szintenként - mosókonyhát, étkezőt, mikro-sütőt, illetve minden hálószobát hűtőszekrényvel szereltünk fel.

A 21-es épületben sikerült kialakítani főző-melegítő konyhát. Terveinkben szerepel, hogy hasonló legyen a fiú épületben is

Az intézet audiovizuális eszközökkel ellátott. Az eszközök nagy része azonban elavult, sok a meghibásodás. A VHS rendszer már elavult, az új adathordozók megjelenésével szükséges az eszközöket kicserélni.

A 31 000 kötetes könyvtár épületenkénti elhelyezésben valójában az igények egy jelentős részét kielégíti. Fejlesztése a korábbi trend szerint indokolt. Szakmai kiadványok beszerzésére forrás hiányában, és a szakmai sokszínűség miatt nem vállalkozhatunk.

Az intézet informatikai parkja – melynek kihasználtsága eredményes, tanulmányhoz való kötődése hatékony – elavult.

Az informatikai rendszer korszerűsítése pályázati eszközök igénybe vételével volna lehetséges, mert a költségvetés szűkös keretei erre nem adnak lehetőséget.

A diákok internet iránti igénye megnövekedett sokuknak van saját számítógépe, ez azonban újabb problémákat vet föl. Egyrészt az épületek elektromos hálózatának elavult állapota,

másrészt a sulinet internet-sávszélességének korlátozottsága csak részben – vagy alig – felel meg az elvárható optimális szintnek.

A Kós Károly Kollégium anyagi helyzete szilárd, ezt igazolja, hogy a helyesen megválasztott fontossági sorrendiségből fakadóan a kiadások mindig egyensúlyban voltak a költségvetésből származó források érkezésével, a bevételekkel. A pénzügyi stabilitás megteremtéséhez a bevételeket évről-évre emeltük, és e programokat teljesítettük, így az intézmény soha fizetési gondokkal nem küzdött, tervezett költséghez – rendkívüli káreset (pl. központi csőtörés, mennyezetrepedés) kivételével jelentősebb segítségnyújtásra igényt nem tartott. Az, hogy a kollégiumnak mindig voltak bizonyos tartalékai a nem várt és időnként be is következő kiadások teljesítésére, bizonyítják az előző summás megállapítást.

Kicserélték a hőközpont gázkazánjait, amiktől jelentős energia megtakarítást vár a fenntartó. Ugyanakkor az épületek hőszigetelése, elavult fűtési rendszere ezt erősen megkérdőjelezheti.

2.4 A tanulók (tanuló-összetétel) jellemzői

A kollégium feladata, hogy lehetővé tegye az iskolai tanulmányok folytatását elsősorban azoknak a fiataloknak, akik a fővárosban működő választott iskolájuktól távolabb élnek, bejárási lehetőségeik korlátozottak, illetőleg szociális körülményeik miatt nincsenek meg az otthoni tanulás feltételei. Elsődleges feladat a kollégium családpótló tevékenysége. A tanulók csoportokba szervezve élnek, elhelyezésük 4, illetve 6 fős szobákban történik. Nevelőtanáraik irányításával készülnek az iskolai tanulásra, illetve igyekeznek megszervezni a szabadidő hasznos eltöltését.

Alap-, illetve speciális feladat továbbá a nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevő sajátos nevelési igényű /hallássérült, mozgássérült, dislexias, diszgrafias, diskalkuliaes/ tanulók integrált nevelése, oktatása.

A kollégium befogadó képessége 600 fő. A két épületben 288 leány és 312 fiú helyezhető el.

I. emelet	104 férőhely	fiú
II. emelet	104 férőhely	fiú
III. emelet	104 férőhely	fiú

I. emelet	96 férőhely	lány
II. emelet	96 férőhely	lány
III. emelet	96 férőhely	lány

A 2008/2009-es tanév jelenlegi létszámadatai 75%-os kihasználtságot jeleznek. A középiskolák beiskolázási gondjai – úgy tűnik – érzékenyen érintették a kollégiumi

férőhelyek kihasználtságát is. Ugyanakkor az is érdekes, hogy az elmúlt évben kimaradó tanulók száma nem érte el a 10%-ot. Ennek a csekély számnak oka: a kedvező pedagógiai légkör, tanár-diák viszony, a kollégiumi diákönkormányzat működése és a házi szociális támogatási rendszer.

A tanulók több (80-90) középiskolában folytatják tanulmányaikat.

Jelentősen növekedett az érettségi utáni szakképzésben /OKJ/, illetve a felsőoktatásban részt vevő kollégisták száma.

Megközelítőleg 3% azoknak a fiataloknak a száma, akik szociális helyzetük miatt veszik igénybe a kollégiumi elhelyezést.

A tanulók átlagosan 25 fős közösségekbe szerveződve élnek, a lányok döntő többsége 4, a fiúk 6 fős hálószobákban kerültek elhelyezésre.

Felvétel a kollégiumba

Törvényi szabályozás szerint az iskolák útján, egyéni, szülői kérelemmel rendelkezők, valamint a gyermekjóléti szolgálatok és családsegítő központok igazolt kérései alapján nyerhetnek felvételt.

Túljelentkezés esetén előnyben részesülnek a hátrányos helyzetű, veszélyeztetett, vagy többgyermekes családok gyermekei, valamint árva, félárva tanulók.

A kollégiumi jogviszony egy tanévre szól.

Korlátozott számban van arra lehetőség, hogy a költségvetési férőhelyek betöltésén felül felsőoktatásban részt vevő, vagy OKJ-s képzésben tanuló diákok is igényeljenek elhelyezést. Ők az évente kalkulált kollégiumi díjat fizetik.

2.5 A nevelőmunka helyzete

A tanulócsoporthoz heterogén összetétele a kollégiumi csoportfoglalkozások szervezésének egyik legnagyobb kihívása.

A diákok eltérő munkarend szerint járnak iskolába, a szakmai gyakorlatok szervezése és a különböző iskolai programok sokszor újragondolásra kényszerítik a csoportok nevelőit.

Egyre több azoknak a diákoknak a száma, akik nem kizárólag a tanulás miatt választott lakóhelyüktől távol eső iskolát és így kollégiumot.

A szociális hátrányok mellett jelentkeznek a nevelési hiányosságok, nemegyszer antiszociális magatartás.

Ezeknek a kiszűrése, felmérése fontos nevelői feladat. Ebben segít az intézményi pszichológus is, aki felkészültségével és tapasztalataival a megfelelő helyre tudja irányítani az arra rászoruló diákokat.

Nem egyszer gondot jelent az együttélés szabályainak betartása, betartatása. Sok a dohányzó tanuló, és bizony előfordul a drog is.

Ennek a problémának a kezelésére a fegyelmi intézkedések nem sokat érnek. Próbálunk prevenciós és tájékoztató foglalkozásokat szervezni, akár külsős szakemberek bevonásával, vagy korosztályi mentorok bevonásával.

A kollégium kínálatában bőven szerepelnek olyan programok, amelyek alkalmat adnak arra, hogy a diákok megismerjék a főváros nevezetességeit, eljussanak színházba, koncertekre. A

kollégium könyvtárában szervezett Irodalmi teaház fontos kiegészítője az iskolai ismeretszerzésnek.

A Kós Napok lehetőséget adnak arra, hogy a diákok bemutathassák művészi tehetségüket is. Rendszeresen részt vesznek a társintézmények által meghirdetett programokon is.

2.6 A tanulók mindennapi iskolai felkészülésének segítése, tanulmányi munkájának támogatása. Hátránykompenzáció. Tehetség gondozás

A képességfejlesztés alapjai a tanulók testi, lelki, szellemi adottságai, képességei. A követelmények meghatározásánál figyelembe vesszük a tanulók életkorát, a tanulói-, szülői-, iskolai igényeket, elvárásokat. A kollégisták fejlődésének érdekében a differenciált elvét betartva egyéni és csoportos foglalkozásokat szervezünk. Feltárjuk a tanulók személyes terveit, vágyait, szándékait egyéni és fejlesztési programjaik kidolgozásához. A nevelés hatékonyságának érdekében a szülőkkel és az iskolákkal rendszeres kapcsolatot tartunk. Idegnyelvből szaktanárokkal biztosítjuk a foglalkozást diákjaink számára

A tehetség gondozás elvei:

- következetesség
- a tanulók képességének, adottságainak megfelelő terhelés elve
- versenyképes ismeretek megszerzésének elve
- a konstruktív életvitelre felkészítés elve

A kiemelkedő képességű tanulók személyiség és képesség fejlesztése a képzési idő folyamán tervszerű és folyamatos. A tehetség gondozó tevékenységhez igyekszünk feltárni a tanulók adottságait, igényeit és feltárásait. Célunk a tanulók tudásának, képességének versenyképessé tétele, a sokoldalú képzettség biztosítása. Elvünk a tanulók felkészítése a konstruktív életvitelre és az egész életen át tartó önálló tanulásra, művelődésre.

A tehetség gondozást éves munkatervünkben rögzítjük, melynek alapja a felmérés.

A felzárkóztatás elvei:

- Következetesség elve,
- Egyenletes terhelés elve
- Rendszeresség és fokozatosság elve
- Tudatos tervezettség elve
- Szakszerűség elve
- Életkori sajátosságok figyelembevételének elve
- Szakmai önállóság elve
- Egyéni felelősség elve
- Folyamatos nyomon követés elve

A felzárkóztató tevékenységünket a rászorultak felmérése alapján végezzük. Az érintett tanulóknál feltárjuk a tanulást gátló tényezőket, az eredménytelenség okát (alapok hiánya, motiválatlanság, akaratgyengeség). A feltárt okok alapján szervezzük meg a felzárkóztató foglalkozások formáját, tartalmát, módszereit.

A foglalkozások lehetnek:

- egyéni, eseti korrepetálás
- tervezett egyéni és csoportos szaktanári korrepetálás
- tanulási módszerek elsajátítását segítő foglalkozások (szervezett jellegűek)

A felzárkóztató foglalkozásokat éves munkatervben rögzítjük.

2.7 A tanulókról való gondoskodás, személyes törődés. Gyermek- és ifjúságvédelem

Kollégistáink hosszú idő óta heterogén összetételt mutatnak mind életkorilag, mind a szocio-ökonómiai háttér, valamint a mentális és pszichés állapot vonatkozásában. A közelmúlt sajátossága, hogy nagyobb arányban fogadunk sajátos nevelési igényű tanulókat.

A heterogén összetétel mellett napról-napra tapasztaljuk azt a gondot, hogy sok diákunknál hiányzik a szilárd, stabil, modellértékű családi háttér.

Mivel mindegyik fiatal fontos számunkra, elengedhetetlen, hogy figyelmünket a prevenció, mentálhigiénés gondozás, a személyre irányuló fókusz szélesítésére, a kollégista egyéni problémájának megoldására irányítsuk.

Többek között ennek az elvárásnak a kezelése indokolta az iskolapszichológus munkakör beállítását.

Az iskolapszichológus sajátos helyzetével és szaktudásával a kollégiumban folyó pedagógiai munka hatékonyságát támogatja, a hagyományos pedagógiai megközelítéshez mérten egy eltérő szakmai látásmódot képvisel. Alkalmazásával prevenciós szemléletünket hangsúlyozzuk, munkája hozzájárul a pszichológiai gondolkodás általánosabbá tételéhez, erősíti a kollégium támasz-funkcióját.

Tevékenységét a Pszichológusok Etikai Kódexének megfelelően végzi. A diákok felé mindenekelőtt személyiségük fejlődésének segítségével, a nevelőtanárok felé a szakmai tudatosság erősítésével fordul.

Bizalmi légkört és személyes elérhetőséget biztosítva foglalkozik közvetlenül kollégiumi csoportokkal, kiscsoportokkal és egyénekkal (azokra a problémákra fókuszálva, amelyek a kollégiumon belül is megoldhatók). Fontos feladata a korai felismerés, előrejelzés, szükség esetén a szakellátásba való irányítás, a felszínen még nem jelentkező gondok felderítése. A diák közösségek számára speciális szakköröket, foglalkozásokat szervez és vezet, hozzájárul a társas-közösségi viszonyok fejlesztéséhez.

A nevelőtanárokkal, a pedagógiai munkát segítő munkatársakkal folytatott együttműködésében a szerephatárok megtartása mellett elsősorban az egyéni és a csoportos konzultációra épít. Kollegiális, konzultatív, tanácsadói jellegű kapcsolat keretében azonosítja a problémát vagy nevelési lehetőséget, esetmegbeszélést tart, információ- és ismeretátadást végez.

Együttgondolkodással, a problémák időleges átvállalásával segíti a pedagógusokat, hozzájárul a mentális és pszichés állapot egyéni sajátosságainak jobb megértéséhez, elfogadásához, a zavarok hatékonyabb elhárításához.

Tevékenységgel hozzájárul a KNOAP, az intézményi pedagógiai program, az intézményi minőségirányítási program célkitűzéseire, a nevelőtanárok képzéséhez -120 óra, a szervezet fejlődéséhez.

Szakmai kapcsolatépítéssel az együttműködést segíti annak érdekében, hogy a kollégium a pedagógiai, a mentálhigiénés, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatait színvonalasan tudja ellátni.

Tárgyi feltételek:

Helyiség: Szabad, csendes terem, iskolapszichológusi szoba.

Eszköz:

A/4 lapok, csomagolópapír, különböző nagyságú és színű lapok, gyorsfűzők, színes, vastag filctollak, ollók, ragasztók, fénymásolási lehetőség.

A sokféle eszköz használata változatos tevékenységet, korrekt dokumentációt tesz lehetővé.

2.8 Közösségi élet. Hagyományörzés és ápolás. Diák önkormányzati munka

A hagyományápolás alapjaként a Kós Károly Kollégiumi Hét rendezvényeit pedagógiai feladatnak szánjuk, hogy minden tanulmányi csoport a tanév egészében készüljön a Kós Hét programjára. Célunk – és munkánk értékelésének egyik alapjává is tesszük -, hogy minden csoport a tanév jelentős részében alkotó módon készüljön erre az eseményre.

Kós Károly élete jó példája a magát tudatosan építő alkotói személyiségnek, népe nyelvét, történelmét, hagyományait kutató, megőrző hazafiságnak, követendő példája annak, hogyan kell őrizni és mai életünk részévé tenni nemzeti értékeinket. Közéletisége példa arra, hogyan kell európai módon gondolkodni, sajátos nemzeti lényegünk megőrzése mellett hogyan kell a Kárpát-medence népeinek együtt élni. Kevesen üzentek a jövőről világosabban és meg szívlelendőbben, mint Kós Károly.

Kós Károly életműve értékes nemzeti kincsünk, része az európai kultúrának, ezért megismerését, emlékének ápolását hagyományörző feladatunknak tekintjük és nevelőtestületi, diák önkormányzati csoportmunkánk és szabadidős tevékenységünk középpontjába helyezzük.

Az évente újonnan érkező tanulóakra való tekintettel kívánatosnak tartjuk Kós Károly életét és munkásságát a csoportok kötelező foglalkozásai tanmenetében minden évben a szabad kapacitás terhére, minden csoportban 2-4 foglalkozás témájaként beépíteni.

A Kós-vetélkedő csapattagjaként minél többen gyarapítsák néprajzi, művészettörténeti, építészeti ismereteiket.

A tanuló a programhoz szervezett kirándulások, múzeumok, tárlat, emlékhely látogatások résztvevőjeként váljék fogékonnyá a természeti és képzőművészeti, építészeti szép iránt, ismerje meg történelmünk tárgyi emlékeit, népművészetét, iparművészetét, s a külföldi kirándulásokon más népeket is. Írásos, rajzos, tárgyi, kézműves pályázati munkák készítőjeként ismerje meg az alkotás örömét, hazánk népművészetét.

A csoportműsorok szereplőjeként fedezze föl hazánk egyes tájainak folklóráját, néptáncát, a népzene jellemző sajátosságokat, s a hazánkban élő nemzetiségek kultúrájának legfontosabb elemeit.

A szavalóverseny résztvevőjeként ismerje meg az adott költő életművét, stilisztikai eszközeit, gyakorolja a verselemzést, a lírai szépség felismerését, s tudjon élményt nyújtani társainak, szerepelni közösség előtt.

A névadó emléket ápoló, illetve az adott év irodalmi és történelmi témájához faliújság, tabló készítőjeként ízlésesen jelenítse meg azt, amit demonstrálni kíván. A felkészítő előadások hallgatójaként, saját csoporttársai és a többi csoport szavalóinak, bemutatóinak közönségeként tudjon tanulni a hallottakból, s illően viselkedni. Az alkotói pályázatokra beérkezett munkákból rendezett kiállítás megtekintőjeként tudja megbecsülni társai teljesítményét. A sportversenyek résztvevőjeként legyen képes sportszerűen küzdeni, viselkedni, s a jó teljesítményt elismerve, még jobb teljesítményre törekedni. A csoportszintű megemlékezések, foglalkozások aktív közreműködőjeként tudja a könyvtárat használni, tanuljon szerepelni.

A rendezvények technikai lebonyolításának résztvevőjeként általában minden tevékenységének érezze hasznosságát.

Az oktatás időszerkezetének jelentős módosulása miatt a diákok hasznosan eltölthető szabadideje az utóbbi időszakban csökkent. Ezért kell fokozattan és kiemelten kezelni a tervszerű szabadidő szervezést. Ennek egyik kiváló formája a kollégium nyújtotta sportolási lehetőség.

Ilyen – hosszú évek óta működő, jövőben is szervezendő – sportfoglalkozások:

házi labdarugó bajnokság; /fiú – leány/

asztalitenisz szakkör;

leány – fiú kézilabda;

kondicionáló torna;

aerobic;

leány kosárlabda;

sakk.

Terveink között szerepel, hogy a tanév során kétszer /ősszel – tavasszal/ egy-egy tanuló csoport számára környezetvédelmi „bakancsos” túrát szervezünk az ország egyik természetvédelmi területére.

2.9 Kapcsolatrendszer

A kollégiumunk törekszik arra, hogy közvetlen és közvetett partnereivel a kapcsolattartás a kölcsönös alapon történő együttműködést szolgálja. A kollégiumi csoportvezetők, a kollégiumvezető és helyettese az iskolák osztályfőnökeivel, szaktanáraival, rendszeres, kölcsönösségi alapon tartják a kapcsolatot. Részt vesznek az iskolai szülői értekezleteken, fogadó órákon.

A szülők és a csoportvezető személyes találkozása egyéni időpont egyeztetés esetén bármikor lehetséges.

Ennek célja:

- személyes problémák megbeszélése,
- személyre szabott tájékoztatás a tanuló magatartásáról, fejlődéséről,
- egységes követelményrendszer kialakítása,
- szóbeli tájékoztatás a kollégiumi programokról vagy a tanuló magatartásáról.

Kapcsolatot tart társintézményekkel, a szociálisan hátrányos helyzetű tanuló, valamint veszélyeztetett gyermek esetében a gyermekjóléti szolgálattal, a település – a tanulók

nevelésében érintett – intézményeivel, civil szervezeteivel, szakmai közösségeivel, a helyi kisebbségi önkormányzatokkal.

2.10 A minőségfejlesztési munka, a mérési, ellenőrzési, értékelési tevékenység szerepe a pedagógiai program megvalósulásában, a nevelő – oktató munka eredményességének fejlesztésében

Megítélésünk szerint a minőségpolitika formálásában a stratégiai kérdések kialakításánál a szervezeti kultúra fejlesztése a kiinduló pont. A kollégiumban meg kell teremteni a változás és stabilitás kényes egyensúlyát. Úgy tudjuk értékeinket megőrizni, hogy közben képesek legyünk alkalmazkodni a kihívásokhoz, ennek során új tudást sajátítsunk el, adaptáljunk, alkalmazzunk új programokat és módszereket.

A folyamatos fejlesztésbe közvetlen és közvetett partnereinket is bevonjuk. Az intézményi önértékelés eredményeire építve a partnerközpontúság jegyében alakítjuk ki fejlesztési stratégiánkat. Intézményünkben a pedagógusok jó része aktívan részt vesz a minőségfejlesztési munkában, részese az értékelési és innovációs folyamatoknak, maguk is számos eszközzel gyarapítják a módszertani gyűjteményt. Tudják és hiszik, hogy a partnerek (gyerek, szülő, munkaerőpiac stb.) elvárásainak megfelelő minőségi munka biztosítéka a velük való együttműködés. A stratégia jövőképeben a minőségfejlesztési politika már önmagában, létében is ösztönöz a közép- és hosszú távú tervezésre.

A törvényi értelmezés szerint a Kós Károly Kollégium Minőségirányítási Programját a rendszer sajátos alapjának tekintjük. Úgy ítéljük meg, az IMIP, mint alap, teljes egészében motiválja a helyi minőség minden szerkezeti elemét. Az egyes alkotó elemek egyszerre vannak önmozgásban és kölcsönhatásban. Ezért fontos feladat a fogalmak és kapcsolataik folyamatos elemzése és újra definiálása. A megvalósítás folyamata a minőségpolitika és a minőségfejlesztés egymásraépültségének harmóniáján fog nyugodni. Az intézmény vezetése különös figyelmet fordít a kiegyensúlyozottság, az egymásra épültség folyamatos megtartására.

Itt kívánjuk megerősíteni, hogy a minőség tartalma az intézetben megjelenő hozzáadott értékben vizsgálendő. Ezt a kérdést tekintjük a taktika központi elemének. A hozzáadott érték kategóriáját sajátos szellemi terméként fogjuk fel, melynek megjelenési formája a tanuló tudása és neveltségi szintjének bővülésében is tetten érhető.

A minőséget komplex fogalomként kezeljük, melynek elsődleges eleme a társadalom szellemi, erkölcsi és mobilitási igényeinek kielégítése.

A kollégium működési rendszerében vannak folyamatosan visszatérő, ismétlődő, ezáltal jól ütemezhető feladatok, amelyek a tevékenységi kör típusától függetlenül is jól tipizálhatók. Vannak továbbá olyan, a nevelés komplex területéről érkező, illetve a napi működésből adódó feladatok, amelyek időpontoszerűen előre bár nem tervezhetőek, de a probléma, illetve feladattípusok szintjén jól behatárolhatók. A minőség ebben úgy jelenik meg, hogy az új iránti nyitottság legyen a domináns. Nem lehet elsekélyesedett, érzéketlen módon egyetlen problémát sem kezelni.

A kialakítandó rendszer – bár a Kós sajátosságából kiindulva nem elsődlegesen, de – az együttműködésre, a partnerségre kell, hogy épüljön, mely alapján a saját feladatainkat a

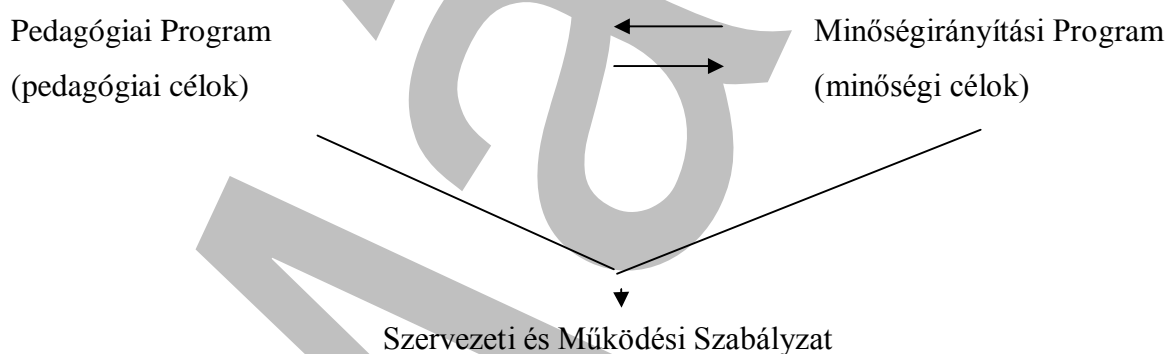
közakarat és közmegegyezés, a szakmai követelmények és a partnerek igényei alapján tervezzük meg, illetve látjuk el. A kimeneti helyzetben mérjük a fogyasztók elégedettségét, a tanulók neveltségi szintjét, az értékpreferenciákat, a társadalmi és a kollégiumi értékek kezelésének képességét.

A Kós Károly Kollégium minőségfejlesztési koncepciója a fenntartói elvárást, illetve a tanuló, a szülő, az iskola és a kollégium harmonikus együttműködésének minőségi alapjait foglalja keretbe. Intézményünk legalapvetőbb dokumentumának a Pedagógiai Programot tekintjük, melyben rögzítettük az alapelveket, ehhez kapcsolódó pedagógiai céljainkat. Az éves munkatervek tartalmazzák ezek feladatokra történő lebontását.

Nevelési céljainkat a PP, a Kollégiumi Alapprogram helyi megvalósítása, a társadalmi elvárások együttes rendszere motiválja. Ebbe a rendszerbe szervesen épül be a diákönkormányzat tevékenysége.

Az intézményi SZMSZ keretet ad a Pedagógiai Program megvalósításának. Törvényi kötelezettségünknek megfelelően elkészítjük intézményünk minőségirányítási programját, mely értelmezésünk szerint minden, minőséget meghatározó dokumentumot egységes rendszerbe foglal. A kollégium feladatai között a tanuló, a pedagógus és a teljes munkatársi kör feladatait kívánja rendszerezni.

Felfogásunkat az alábbi séma tükrözi:

Gondosan figyelniük kell arra a tényre, hogy az IMIP által meghatározott és alakított követelményeket, új feladatokat csak a szükséges feltételek biztosításával állapíthatunk meg.

Az IMIP-et nem tekintjük állandósult dokumentumnak. A PDCA rendszer figyelembe vételével a programot nyitott dokumentumnak kezeljük. A folyamatos mérésekből nyert tapasztalatok alapján folytonos megújulásra törekszünk.

2.11 A kollégiumi pedagógiai program végrehajtásának értékelés

3.A nevelőmunka fejlesztésének programja

3.1 Intézményi nevelésfilozófia, a nevelés alapelvei

A kollégium a főváros középiskoláiból felvételüket kérő tanulók igényeinek megfelelően biztosítja a folyamatos és biztonságos ellátást, a tanulási feltételeket, valamint egyéni igények szerint a minőségi tanulásvezetést, szaktantárgyi továbbfejlődést és korrepetálást. Az intézményi struktúra, a személyi és tárgyi feltételek garantálják a tanulók biztonságát, a folyamatos és eredményes együttműködést a szülőkkel, valamint az iskolákkal.

A tanulási feltételek és lehetőségek fejlesztésével az intézményi minőségirányítási rendszer kiépítésével arra törekszünk, hogy minden nálunk tanuló diák korszerű ismereteket szerezzen, amelynek birtokában versenyképesebbé válik a társadalmi munkaerőpiacon.

Nevelési koncepciónk a konstruktív életvezetési, magatartási és tevékenységformák fejlesztését szorgalmazza, nagy hangsúlyt helyezve a személyes autonómiára. Az intézmény nevelési koncepciójának kialakításával és érvényesítésével arra törekszük, hogy egyre inkább megfeleljen a társadalmi kihívásoknak.

Alapvető küldetési feladatunknak tekintjük, hogy kollégiumunkban a legfőbb érték a kreatív ember, ezért a tiszta, a humánus viszonyok folyamatos jelenlétére törekszünk.

Hitvallásunk része a pontosan felmért és feltárt tanulói szociális összetétel. A kollégium továbbra is a saját szociális védőhálójával kívánja kompenzálni a hátrányos helyzetű tanulókat.

Az esély kiegyenlítése érdekében a 9-12. évfolyamon órarend szerűen, a 13-15. évfolyamon tehetség gondozásként alkalmat teremtünk az értelmiségi pályára orientálásra.

További küldetésünk, hogy a tanulók munkánk eredményeként értsék a XXI. század induló évtizedének társadalmi igényeit, problémáit, feleljenek meg az információs társadalom embereszményének. Elősegítjük az informatikai és idegen nyelvi képességek és készségek fejlődését.

Fontosnak tartjuk, hogy a kollégium a magyar és világirodalom, a művészetek sokféleségének szellemi szorgalmazója legyen. El kívánjuk érni, hogy minden tanulónk ismerje meg a főváros színházi - zenei életét, tegyen látogatást az Országházban, az Operaházban és a jelentősebb könyvtárakban, képtárakban, és múzeumokban.

3.2 Az intézmény alapvető nevelési alapelvei, céljai, küldetése

1. A tanulók életrendjének szervezési elvei: szakszerűség, rendezettség, következetesség, tapintat, zavartalanság, az egyéni teherbíró képesség figyelembe vétele, bizalom.
2. A tanulók tanulásának szervezési elvei: szakszerűség, rendszeresség, következetesség, tapintat, motiváció, az egyéni sajátosságok figyelembe vétele, felelősség, építés a tanulói önállóságra.
3. A tanulók szabadidejének szervezési elvei: szakszerűség, komplexitás, világnézeti semlegesség, építés a tanuló öntevékenységre, az egyéni és az életkori sajátosságok figyelembe vétele, bizalom.
4. A tanulók fejlődését segítő tevékenységek elvei: szakszerűség, következetesség, az egyéni és életkori adottságok figyelembe vétele, rendszeresség és fokozatosság, empátia, motiváció, szeretet, konstruktív partnerség.
5. A tanulók tehetséggondozását elősegítő tevékenységek elvei: szakszerűség, egyéni adottságok figyelembe vétele, motiváció, konkrétumok és absztrakciók, felelősség.
6. A tanulók felzárkóztatását elősegítő tevékenységek elvei: szakszerűség, egyéni adottságok figyelembe vétele, rendszeresség, fokozatosság, motiváció, komplexitás, empátia.

Kollégiumunk törekszik arra, hogy az elvárásoknak megfelelően minden tanuló esetében jól meghatározott feladatokat adjon meg, ezáltal konkrét célokat meghatározva törekedjen a kompetencia alapúságra.

Ezen feladatok ellátása közben meg kell, feleljen a fenntartói előírásoknak, a törvényi előírásoknak és a Kollégiumi Alapprogram előírásainak.

Az önálló életvitel gyakorlásának színtere a kollégiumi (diák önkormányzati, diákügyeleti) csoportfoglalkozások, emellett az életvitel, gyakorlati ismeretek foglalkozásai.

3.3 Tanulás-támogatás fejlesztése

A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei

Életrend

- A tanulók életrendjét a kollégium házi-, napi-, és heti rendje szabályozza. Ezek a szabályzatok biztosítják a gyermekek optimális testi – lelki felüdülésének feltételeit, figyelembe veszik a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint a kollégiumnak szokás rendszerét. A tanulók napi életének keretei az egyes tevékenységek belső arányai a jogszabályban is biztosított egyéni és életkori sajátosságokhoz igazodnak. A tanulók életének belső szabályozásában fontos szerepe van a tanulói értékelő és az ösztönző rendszernek (tanulmányi-, tisztasági-, közösségi munka, kedvezmények adása és megvonása)
- A kedvezmények nem sérthetik a tanulók zavartalan pihenésének és alvásának feltételeit.
- A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepe van a Diákönkormányzatnak, amelyben a tanulók választott képviselőjük lévén részt vesznek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában és az elért eredmények értékelésében ez által is gyakorlatot szerezve a demokratikus érdekérvényesítés, problémamegoldás és konfliktuskezelés technikáiban és módszereiben.

Tanulás

- A tanulás minden kollégista alapvető kötelessége. A zavartalan tanulás feltételeit a kollégium a tanulószobai foglalkozások keretein belül biztosítja.
- A tanulószobai foglalkozások szervezésekor figyelembe vesszük:
 - az iskola- és képzési típust
 - a tanulók egyéni szokásait
 - a tanulók elért eredményeit
- A kollégium biztosítja a lemaradt tanulók felzárkóztatását, valamint a kiemelt képességű tanulók tehetségének fejlesztését segítő foglalkozásokat.
- A bázis iskolával történt megegyezés alapján az iskolában szerzett ismeretek bővítéséhez a kollégium könyvtárt működtet, szakköröket, diákköröket szervez.
- A kollégium a tanulók számára az egyéni törődést biztosító foglalkozásokat szervez.

Szabadidő

- A szabadidő eltöltése legyen a tanulók számára hasznos és biztosítson sokrétű lehetőséget a változásra.
- A tanulók szabadidejük egy részét fordítsák önművelésre, ismereteik, tudásuk szélesítésére, gyarapítására.
- Meghatározó szerepet tulajdonítunk az egészséges és kultúrált életmód bemutatásának, az önkiszolgáló életmód fejlesztésének, a kollégisták irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képessége fejlesztésének, a diáksportnak és a természeti környezet megővésének.
- A kollégiumi csoportfoglalkozásokon és kirándulásokon a kollégisták ismerkedjenek meg iskolavárosunk, megyénk és országunk történelmi, kulturális és természeti kincseivel.
- A szabadidős tevékenységek körének és az eddigi sportköri lehetőségek számának bővítésére törekszünk. Célunk, hogy kollégistáink napi testmozgása biztosítva legyen.

4.Feladatok, tevékenységkategóriák

4.1. A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése

Az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztése érdekében a kollégium lehetőséget biztosít arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Kiemeli a kreativitás, valamint a tanulási motívumok – az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyának – fejlesztését. Törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges pozitív önértékelés kialakítására. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést. Gondot fordít arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény is ébredjen a tanulóknál, s így életprogramjuk részévé váljon a tanulás. A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: hatékonyság, önálló tanulás, matematikai kompetencia, digitális kompetencia.

4.1.1. Tanulásirányítás, tanulásszervezés

A kollégium tantestülete törekszik a személyre szabott nevelés gyakorlati megvalósítására a nevelés tervezésében, megvalósításában, fejlesztésében. Képes a tanulók egyéni fejlődési igényeire építve a tanulókat önálló, felelős fejlesztő tevékenységekre, tudás konstruálásra ösztönözni. Ismeri, érti a különböző szervezési módok lehetőségeit és korlátait, képes kooperatív tanulásszervezés ösztönzésére, irányítására, törekszik a fejlesztő, támogató értékelés alkalmazására.

Készek a belső együttműködésre, együttműködni a munkát támogató szakemberekkel (mentor, szociális munkás, mentálhigiénés szakember, gyermekvédelmi szakember, pszichológus), a szülőkkel és az csoport vagy tanuló szűkebb társadalmi környezetével. Készek az önértékelésre, nyitottak mások értékelő visszajelzésére. A tapasztalatok alapján készek változtatni a gyakorlaton.

Pedagógiai kihívásként értelmezik a programban való részvételt, érdeklődnek a pedagógus szakmában felmerülő új megközelítések, új módszerek iránt, készek ezekről párbeszédet folytatni és saját gyakorlatukban kipróbálni.

A tanulók egyéni és csoportos felkészülését támogató tanulásszervezési keretek alkalmazását támogató tevékenységek:

- a. kooperatív alapelvek mentén szerveződött tevékenységek (csoportfoglalkozáson, csoportfoglalkozáson kívül, kooperációra épülő tanári fejlesztő műhelyek keretében),
- b. projekt módszer alkalmazásával szerveződő tevékenységek (csoportfoglalkozáson, csoportfoglalkozáson kívül),
- c. tevékenységközpontú tanulási és tanítási eljárások,
- d. drámapedagógia eszközrendszerének alkalmazása,
- e. mentálhigiénés foglalkozások megfelelő szakemberek bevonásával.

4.1.2 Hátrányos helyzetű tanulók szervezett felzárkóztatásának, tehetséggondozásának, társadalmi beilleszkedésük segítése

A kollégium kiemelt társadalmpolitikai szerepe és feladata, hogy a tanulók számára erősítse az esélyteremtést, biztosítsa az integrációt, a minőségi tudáshoz és életminőséghez történő hozzáférést, elősegítse a társadalmi mobilitást.

A kollégium nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel, illetve a tanuló törvényes képviselőjével, szülői szervezetekkel (közösségekkel), a kapcsolódó iskolákkal, társintézményekkel, szociálisan hátrányos helyzetű tanuló, valamint veszélyeztetett gyermek esetében a gyermekjóléti szolgálattal, a település – a tanulók nevelésében érintett – intézményeivel, civil szervezeteivel, szakmai közösségeivel, a helyi kisebbségi önkormányzatokkal.

A kapcsolatok kialakításában, gazdagításában és fenntartásában a kollégium nyitott és kezdeményező.

A hátrányos tanulók felzárkóztatása az éves tervezőmunkánk része. Tervezésünk alapja a hátrányos és veszélyeztetett helyzetben lévő tanulók problémáinak feltárása és a kialakult hátrányok eredetének megkeresése.

A hátrányok, problémák leküzdésére megoldási lehetőséget keresünk.

Munkánkat a titoktartási kötelezettségre alapozzuk, a segítségnyújtást a fokozatosság elvére építjük.

A probléma mértékétől függően fokozatosan bővítjük azoknak a körét, akiktől hatékony megoldást várunk:

- szülők
- csoportvezető nevelőtanárok
- igazgató
- osztályfőnökök
- ifjúságvédelmi felelős
- kollégiumi orvos, ápolónő
- pedagógiai szakszolgálat
- intézményi pszichológus
- gyógypedagógus és fejlesztőpedagógus

A foglalkozások hatékonyságát az alábbi módon biztosítjuk:

- a probléma feltárása
- az együttműködő felek megkeresése és az együttműködés kialakítása
- egyéni foglalkozási terv készítése
- az egyéni és kiscsoportos foglalkozások megszervezése

A hátrányos helyzetű tanulókat segítő foglalkozások fajtái :

- önismereti szakkörök
- személyiségfejlesztő tréningek
- tanulás módszertani foglalkozások
- korrepetálások
- folyamatos követelés – rendszeres kikérdezés
- együtt tanulás
- egyéni elbeszélgetések

A foglalkozásokat igény szerint heti rendszerességgel, illetve szükség esetén tartjuk.

4.1.3. Tehetségek kiválasztása, tehetséggondozás, tehetségvédelem

Kiemelt feladatként kezeli a kollégium tantestülete a tehetséges tanulók felkutatását, a tehetséges kollégistákkal való egyéni foglalkozást, fejlesztést. Fő feladat ezen a területen a hátrányok kompenzálása, az ismeretek kiegyenlítése, fejlesztő programok biztosítása. A tehetséges tanulókkal rendszeresen vesz részt kollégiumunk a városi kollégiumi versenyeken, melyek a közismereti, kulturális és a sport területeket ölelik át. A versenyekre való felkészítést a tanulókkal külön foglalkozások keretein belül végzik a nevelőtanárok. A továbbtanulni vágyók számára felkészítő foglalkozások keretében van lehetőség a tudásuk gyarapítására.

5. Szociális kompetenciák fejlesztése

A különböző kollégiumi szakkörök, foglalkozások a szociális kompetenciák fejlesztését szolgálják. Ezzel is segítve a beilleszkedésüket a társadalomba. Kollégistáink számára biztosítjuk a rendszeres színházlátogatás lehetőségét, ezzel is támogatva viselkedéskultúrájuk fejlesztését, szociális érzékenységük alakítását.

A közösségi élet fejlesztése

Ezen a területen célunk az, hogy a kollégista megtalálja helyét, szerepét, feladatait, a családi, az iskolai és a kollégiumi közösségekben, törekedjen arra, hogy beilleszkedjen környezetébe.

Alkalmazott módszerek

- pozitív szociális szokások, minták kialakítása, személyes bemutatás, esetelemzés alapján
- empátiafejlesztés, konfliktuskezelő képesség, vita és szervező készség, helyzetgyakorlatok, vitafórumok és szerbezési feladatok adása segítségével
- a társadalmi szerepek és a demokratizmus gyakoroltatása a kollégiumi önkormányzati fórumok működtetésével
- a párkapcsolatok és a mássággal szembeni tolerancia fejlesztéséhez nézőpont ütköztetések (csoportviták) szervezése
- Az önállóság, öntevékenység és az önkormányzó képesség fejlesztése érdekében egyéni feladatok adása, valamint kiscsoportban a részfelelősség vállaltatása.

Eszközök:

- diákönkormányzat működtetése
- a közösség kialakítását segítő csoportos és kiscsoportos foglalkozások
- ösztönző eszközök (szabályzat a tanulói értékelő és ösztönző rendszerről)

5.1. Önálló életkezdés támogatása

Tanulóink az itt eltöltött 4-6, esetleg több év során elsajátítják az önálló élet megkezdéséhez szükséges alapvető szabályokat, ismereteket. Ebben kiemelt jelentőséggel bírnak az egyes témakörök, melyeket a csoportfoglalkozások keretein belül ismernek meg. A gyakorlatban elsajátítják az önálló életvezetéshez szükséges alapvető higiéniai és gazdálkodási szabályokat. Szakköreink lehetőséget nyújtanak számukra esztétikai érzékük fejlesztéséhez, az egészséges életmódra törekvés kialakításában..

5.1.1. A kulturált életmódra nevelés, szuverén világkép kialakításának segítése

A kollégiumi nevelés bővíti a diákok ismereteit az őket körülvevő világról, annak legnagyobb hatású eredményeiről. Felkelti az érdeklődésüket a kultúra, a tudományok, a művészetek iránt, továbbá az emberiség globális problémáival kapcsolatban. Természeti és társadalmi ismeretek átadásával, művészeti élményekkel segíti a világban való tájékozottság, a személyes és szociális azonosságtudat fejlődését. Motivál és helyzeteket biztosít az önkifejezési lehetőségek megtalálásához. Elősegíti az esztétikai-művészeti tudatosság megjelenését, az érzélemvilág gazdagodását. Fejleszti az idegen nyelvi kommunikációt.

A kollégium kiteljesíti a nemzet, ezen belül a nemzeti és etnikai kisebbségek kultúrájának, értékeinek tiszteletét, a nemzeti, történelmi és vallási hagyományok megismerését és ápolását, ezzel is erősíti a tanulók hazaszeretét.

A kollégium változatos, sokrétű kulturális tevékenységével hozzájárul a magyar, az európai és az egyetemes kultúra értékeinek megismeréséhez, elsajátításához és értékeléséhez.

A világról kialakított képben a gyakorlati élet terén is kiemelt helyet kap az Európához való kötődés, az európai kultúrkör.

A kollégiumi nevelés elősegíti a tanulóknál az „európai polgár” identitásának kialakulását, bemutatja az EU-tagság révén megnövekedett lehetőségeket, programjaival és kapcsolatépítéseiével elősegíti azok intézményes és személyes kihasználását.

A nemzeti, etnikai kisebbségi tanulók nevelését ellátó kollégium kiemelt feladata az anyanyelvű nevelés, az adott kisebbséghez való tartozás tudatának erősítése, nemzeti, etnikai kisebbségi kultúrájának, nyelvének szokásainak ápolása és fejlesztése.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: esztétikai-művészeti tudatosság, kifejezőkészség, szociális és állampolgári kompetencia, idegen nyelvi kommunikáció, digitális kompetencia.

A kulturált viselkedésre és az illemszabályok elsajátítására és betartására a gyakorlatban is van lehetőségük.

5.1.2. Az egészséges életmód, a környezettudatos magatartás kialakításának segítése

A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igényé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása. A tanulók a kollégiumban olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítanak el, szokásokat tanulnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégium a diákok számára otthonos, kulturált, esztétikus közeget biztosít, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti is ízlésüket, igényességüket. Környezeti feltételei révén hozzájárul az egészséges életvitel, a helyes életmód iránti igény kialakulásához.

Sajátos nevelési igényű tanulók nevelése során kiemelt figyelmet kap a saját állapot megértése.

A kollégium környezettudatos magatartásra neveli a tanulókat, hogy érzékenyvé váljanak a környezetük állapota iránt, életvitelükbe beépüljön a környezetkímélő magatartás, egyéni és közösségi szinten egyaránt.

A kollégiumnak feladata a családi életre (a családi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra) nevelés. A szeretetteljes, bizalmi viszonyra alapozva segít a harmonikus nemi szerep kialakulásában, támaszt nyújt a szexuális életben való tájékozódáshoz.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: természettudományos kompetencia, szociális és állampolgári kompetencia.

5.1.3. A társadalmi, gazdálkodási jártasságok fejlesztése – vállalkozói kompetencia

A kollégiumi nevelés segíti az önálló életvitel kialakítását, a majdani családi háztartás és gazdálkodás tervezését, a tudatos fogyasztóvá válást, az eligazodást a mindennapi életben, a gazdaság és a pénzgazdálkodás világában.

A diákönkormányzati tevékenység által is segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: szociális és állampolgári kompetencia, kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia, természettudományos kompetencia.

5.1.4. A pályaorientáció segítése

A pályaorientáció a felnőtt lét szerepeire való felkészítés egyik fontos feladat. Cél, hogy a kollégisták segítséget kapjanak a további iskola- és pályaválasztásban. Ehhez szükséges, az önismeret, a pályaismeret és a társadalmi kihívások, a gazdasági helyzet ismerete. Tudatosítani kell tanulóinkban, hogy életük során többször kényszerülhetnek pályamódosításra. A kollégiumnak lehetőségeihez képest átfogó képet kell nyújtania a munka világról, és olyan tevékenységeket kell felkínálniuk, amelyek alkalmat adnak arra, hogy a tanulók képességeiket kipróbálhassák.

5.1.5. A tanulókról való gondoskodás, személyes törődés

A gyermek- és ifjúságvédelem programja

Ifjúságvédelmi felelős segíti a kollégiumi nevelőtanárok munkáját ezen a nehéz és egyre romló tendenciát mutató területen. A diákok egyéni problémáival a fogadóórákon foglalkozik, kapcsolatot tart a Gyermek és Ifjúságvédelmi Szolgálattal, a RÉV intézményével.

Emellett intézményünk rendelkezik pszichológussal, akihez a lelki problémáikkal küzdő kollégistákat irányítjuk. Amennyiben a problémák ilyen szinten nem kezelhetők, úgy pszichiátriai segítséget kér tanulóink számára.

A nevelőtanárok részt vesznek az „Útravaló” Programban, ezzel is segítve a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetben lévő kollégistákat.

- Törvényi előírás az 1993. évi LXXIX. Köznevelési törvény és módosításai, valamint az 1997. évi XXXI. Gyermekvédelmi törvény

- A csoportvezető nevelőtanárok, a kollégiumvezető kiemelt feladata

Feladataink:

- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felkutatása, hátrányaik csökkentése, helyzetük javítása, segítése,

- a veszélyeztetett gyermekek esetében a veszélyforrások megállapítása, azok csökkentése, kiküszöbölése,

- foglalkozunk a beteg, egészségkárosodott, fogyatékos tanulóink beilleszkedésével, hátrányaik csökkentésével,

- a deviáns magatartású gyermekeknel a deviancia csökkentése.

5.1.6. A közösségi élet fejlesztése. Diákönkormányzat. Hagyományápolás fejlesztése, a kollégium egyéni arculatának fejlesztése

A kollégiumi együttélés feltétele a közösen meghatározott szabályok betartása, a bizalmi légkör kialakítása a csoportban, a közösségben. A „kollégiumi közösségi tudat” kiépítése a kollégiumi közösség minőségének jelzője lehet. Ugyancsak a jó kollégiumi légkör alapvető feltétele a kölcsönös bizalom a diákok és a tanárok között.

A kollégium segíti a tanulókat a kollégiumi foglalkozási tervekben meghatározott ismeretek elsajátításában, biztosítja a képességek fejlődéséhez szükséges tevékenységeket. A kollégium a kompetenciák fejlesztését úgy segíti, hogy a tematikus csoportfoglalkozások során olyan tevékenységeket szervez, amelyek által a tanulók ismeretei bővülnek, képességeik gyarapodnak, attitűdjük pozitív irányba formálódik. A kollégiumi foglalkozások az önismeretre, a közösségi kapcsolatok kialakítására, a szociális képességek fejlesztésére, és felelősség tudatra nevelnek.

A kollégium a biztonságos és befogadó környezet kialakításával hozzájárul a tanulók kiegyensúlyozott, harmonikus fejlődéséhez.

A tanulók a kollégiumi életben képessé válnak a szokásrendszer kialakítására, elsajátítják az ehhez szükséges ismereteket, készségeket, ismereteket, készségeket.

A kollégium, hagyományrendszerével, foglalkozásaival, tevékenységeivel, a szabadidő megszervezésének változatos módjaival hozzájárul ahhoz, hogy az itt eltöltött idő hasznos legyen. Tanulóink rendszeresen járnak színházi előadásokra, mely nagymértékben hozzájárul kulturális ízlésviláguk fejlődéséhez. Ehhez szorosan kapcsolódik a heti rendszerességgel működő filmklub, ahol a gyerekek igényeinek megfelelően tanári irányítás mellett láthatnak művészeti alkotásokat, melyről a későbbiekben irányított beszélgetéseket folytatnak.

A közösségi élet megnyilvánulásának egyik színtere, az évenként megrendezésre kerülő Kulturális Fesztivál, ahol tanulóink bemutathatják tudásukat, hagyományukat a művészetek különböző ágazataiban.

A szabadidős foglalkozásokon szerepet kap az egészséges és kulturált életmódra nevelés, a diáksport, a természeti környezet megóvása, ápolása. A változatos sportolási lehetőségek kínálatával a tanulóknak lehetősége nyílik a mindennapos testedzésre. Az egyes sporttevékenységeket a nevelőtanárok irányításával, közreműködésével végezhetik tanulóink. Ezáltal kialakul a sportoláshoz, mozgáshoz való pozitív viszonyuk.

Művelődési és sportolási tevékenységünket a kollégiumi foglalkozások szervezésének rendje tartalmazza, mely az éves munkaterv része.

A nevelőtanárok által alkalmazott módszerek:

- Személyes példamutatás,
- Következetesség
- Céltudatosság
- Ösztönzés
- Irányítás

Elvek:

- Következetesség elve,
- Rendszeresség és fokozatosság elve
- Tudatosság elve
- Szakszerűség elve
- Életkori sajátosságok figyelembevételének elve
- Egyéni felelősség elve
- Folyamatos nyomon követés elve

Célkitűzéseink:

Embereszmény, kollégistáink jellemzői (amit el szeretnénk érni):

- a kollégisták személyiségének fejlesztése, adottságaik, képességeik kibontakoztatása, optimális szintre emelése, műveltségük gyarapítása, az önművelésre való igény kialakítása
- olyan erkölcsös, becsületes, jellemes, erős akaratú, igényes, önismerettel rendelkező, öntudatos, saját értékeit, érdekeit, életprogramját érvényesíteni tudó, mások értékeivel és érdekeivel toleráns, egyéni és közösségi sikerekre törekvő, viselkedni tudó, hazáját szerető magyar állampolgárok nevelése, akik az értékrendszerben meghatározott értékeket tisztelik, elfogadják, magukénak tekintik
- a kollégista segítése a választott, a reális életpályára való felkészülésben
- a kollégista felkészítése a közösséggel való pozitív viszony, a harmonikus társas kapcsolatok, az együttműködés és a társadalmi aktivitás kialakítására
- a demokrácia működtetésének szabályaival, az érdekeltségek, érdekütköztetések alkalmazásával, az önkormányzó képesség kialakításával, felelős döntési helyzetekbe való hozással a kollégisták felkészítése a társadalmi élet gyakorlatára

5.1.7. Hátránykompenzáció

Szociális hátrányok kompenzálása

A kollégium – anyagi lehetőségeihez mérten – sajátos szociális védőhálót alakított ki. Tanév elején a hátrányos helyzetű tanulók (saját kérésre, nevelői javaslatra) anyagi támogatásban részesülhetnek, mely az étkezési díjak mérséklését jelenti. A kedvezmény feltétele, hogy a tanév során tanulmányi munkájának eleget tesz, és magaviselete sem hagy maga után kívánni valót. Egyéb esetekben a kedvezmény visszavonásra kerül.

Tanulmányi hátrányok kompenzálása

Tapasztalatok mutatják, hogy az értő olvasás egyre nagyobb gondot jelent a diákok tanulmányi munkájában. Korábbi bevált gyakorlat, hogy az év során egy-egy kiválasztott

irodalmi művet el kell olvasniuk és csoportfoglalkozásokon, vagy egyéb módon feldolgozzák azokat.

Az olyan tantárgyak esetén, ahol a nevelőtestület tagjai megfelelő képzettséggel rendelkeznek, megszervezzük a korrepetálásokat. A reál tárgyak tekintetében pedig külső óraadó segítségét vesszük igénybe.

A neveltetési hátrányok leküzdésében sokat jelent, hogy a kollégium lehetővé teszi havonta – az érdeklődő diákoknak – a színházlátogatást. A művek megbeszélése, a felkészülés a színházba járásra megannyi lehetőséget biztosít nevelési céljaink megvalósítására.

5.1.8. Speciális célcsoportok fejlesztése

Nem jelentős számban, de vannak SNI tanulók is a kollégiumban. Látás- és hallássérült tanulókról van elsősorban szó. A velük való törődés egyik elengedhetetlen eszköze, hogy a nevelőtanárok szoros kapcsolatot építenek ki a képző iskolákkal. A könyvtár igyekszik oly módon is segíteni ezeket a fiatalokat, hogy megfelelő ismerethordozókat szerez be.

A művészeti iskolákba járó tanulók elfoglaltsága megint csak speciális szervezést igényel. A diákok többségének a délelőtti tanulmányi időn kívül sok időt kell tölteniük az iskolában a próbák és esetenként egyéb rendezvények miatt. Próbahelyiséget és lehetőséget biztosítunk ezeknek a fiataloknak a kollégium területén.

A sportoló fiatalok terhelése meglehetősen nagy. A délutáni vagy esetenként estébe nyúló edzések miatt nagyobb figyelmet igényel, hogy tanulmányi munkájuknak is eleget tegyenek. Itt is fontos, hogy a képző iskolákkal szoros legyen a kapcsolat, hiszen előfordul, hogy a szaktanári értékelés során elmarad, hogy a diáknak az egyéb elfoglaltságai is vannak, amelyek az iskolai teljesítményt rontják.

5.1.9. A kollégium legfontosabb külső partnereivel (iskolák, szülők) való együttműködés, kapcsolatok fejlesztése

A tanulók szüleivel való kapcsolattartás továbbra is nehézkes. Az érettségizett tanulók esetében az alig értékelhető állapot esetlegessé vált. Javult a 9-12. évfolyamos tanulók családjával a kommunikáció – vannak szülők, akik heti szinten tartják a kapcsolatot a nevelőtanárral telefonon, és vannak olyanok, akik kihasználják az elektronikus levelezés adta lehetőséget.

Terveinkkel összhangban jelentős mértékben fejlődött az iskolákkal való kapcsolatunk. Bázisiskoláinkkal vezetői és osztályfőnöki szinten az együttműködés egyre eredményesebb. A kölcsönös támogatás több esetben jól meghatározható eredményre vezetett. Biztató, hogy többek esetében tapasztaltunk fokozódó érdeklődést a kollégiumban elhelyezett tanulók munkájáról. Ugyanakkor fölmérési tapasztalat, hogy az iskolák jelentős része nem veszi jó néven a kollégiumi programok – esetenként – kötelező feladatok (pl.: szilencium) teljesítésében való részvételt.

6. A tanulók fejlesztésének terve (kompetencia alapú fejlesztés)

6.1. Énkép, önismeret. Pályaorientáció

Kollégistáink hosszú idő óta heterogén összetételű mutatnak mind életkorilag, mind a szocio-ökonómiai háttér, valamint a mentális és pszichés állapot vonatkozásában. A közelmúlt sajátossága, hogy nagyobb arányban fogadunk sajátos nevelési igényű tanulókat.

A heterogén összetétel mellett napról-napra tapasztaljuk azt a gondot, hogy sok diákunknál hiányzik a szilárd, stabil, modellértékű családi háttér.

Mivel mindegyik fiatal fontos számunkra, elengedhetetlen, hogy figyelmünket a prevenció, mentálhigiénés gondozás, a személyre irányuló fókusz szélesítésére, a kollégista egyéni problémájának megoldására irányítsuk. Többek között ennek az elvárásnak a kezelése indokolta az iskolapszichológus munkakör beállítását.

Az iskolapszichológus sajátos helyzetével és szaktudásával a kollégiumban folyó pedagógiai munka hatékonyságát támogatja, a hagyományos pedagógiai megközelítéshez mérten egy eltérő szakmai látásmódot képvisel. Alkalmazásával prevenciós szemléletünket hangsúlyozzuk, munkája hozzájárul a pszichológiai gondolkodás általánosabbá tételéhez, erősíti a kollégium támasz-funkcióját.

Tevékenységét a Pszichológusok Etikai Kódexének megfelelően végzi. A diákok felé mindenekelőtt személyiségük fejlődésének segítségével, a nevelőtanárok felé a szakmai tudatosság erősítésével fordul.

Bizalmi légkört és személyes elérhetőséget biztosítva foglalkozik közvetlenül kollégiumi csoportokkal, kiscsoportokkal és egyénekkkel (azokra a problémákra fókuszálva, amelyek a kollégiumon belül is megoldhatók). Fontos feladata a korai felismerés, előrejelzés, szükség esetén a szakellátásba való irányítás, a felszínen még nem jelentkező gondok felderítése. A diák közösségek számára speciális szakköröket, foglalkozásokat szervez és vezet, hozzájárul a társas-közösségi viszonyok fejlesztéséhez.

A nevelőtanárokkal, a pedagógiai munkát segítő munkatársakkal folytatott együttműködésében a szerephatárok megtartása mellett elsősorban az egyéni és a csoportos konzultációra épít. Kollegiális, konzultatív, tanácsadói jellegű kapcsolat keretében azonosítja a problémát vagy nevelési lehetőséget, esetmegbeszélést tart, információ- és ismeretátadást végez.

Együttgondolkodással, a problémák időleges átvállalásával segíti a pedagógusokat, hozzájárul a mentális és pszichés állapot egyéni sajátosságainak jobb megértéséhez, elfogadásához, a zavarok hatékonyabb elhárításához.

Tevékenységgel hozzájárul a KNOAP, az intézményi pedagógiai program, az intézményi minőségirányítási program célkitűzéseire, a nevelőtanárok képzéséhez -120 óra (?????), a szervezet fejlődéséhez.

Szakmai kapcsolatépítéssel az együttműködést segíti annak érdekében, hogy a kollégium a pedagógiai, a mentálhigiénés, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatait színvonalasan tudja ellátni.

Énkép, önismeret, szociális képességek fejlesztése

A középfokú iskolai korosztály érzékeny minden öt erő érzelmi és mentális hatásra. E hatások feldolgozásában a család helyett vagy mellett a kollégiumi közösség nyújt segítséget. Fontos kifejleszteni tanulóinkban az önismeret igényét. Minden diáknak törekednie kell saját magával kapcsolatban a teljesség és a harmónia kialakítására. Fontos a tudatos és következetes életvitel és az ezekhez szükséges motiváció kialakítása. A gyerekeknek meg kell tanulniuk felelősséget vállalni saját tetteikért, és ennek érdekében el kell sajátítani velük a józan és megfontolt döntések meghozatalának képességét, illetve ennek igényét.

A kollégiumi nevelés során segítjük a tanuló szociális környezetbe történő sikeres beilleszkedését.

Fejlesszük a szociális tájékozódás képességét, teremtsük meg az egyensúlyt a közösségi és az egyéni érdekek között.

Segítsük elő, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

Fordítsunk figyelmet a társadalmilag elfogadott közösségi szokások és minták közvetítésére, a szociális készségek - empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikációs és vitakultúra, szervezőképesség - fejlesztésére.

Segítsük a közösségi együttélés szabályainak elsajátítását, az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértését.

Fontos, hogy ezen feladatok megvalósításában kiemelt szerepet és megfelelő teret kapjon a kollégiumi diák önkormányzati rendszer.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg:

- szociális,
- kommunikációs,
- állampolgári kompetencia.

Főbb fejlesztési követelmények:

1. Ifjúkor a változó időben (posztmodern)
2. A tanulók személyisége, személyiségelméletek (egyén és környezet kapcsolata, nyitottság, együttműködés, lelkiismeretesség, depresszió)
3. Attitűdök (tanulással, iskolával, kollégiummal, tanárokkal kapcsolatos magatartás)
4. Konfliktuskezelési technikák (önismeret, meditáció, engedés, megelőzés, meggyőzés)
5. Etika és erkölcs (értékek, értékrendek, normák, bűn, erény)
6. Pszichés működésünk (érzékelés, észlelés, ösztönök, indulatok, agresszivitás, gondolkodás, intuíció)

Pályaaorientáció

A pályaválasztást elősegítő tevékenység elvei:

- a folyamatosan, időben nyújtott tanácsadással mindenki meg tudja találni hivatását,
- kellő akarattal és kitartással a kitűzött célok elérhetőek,
- a sikeres pályaválasztáshoz kellő önismeretre van szükség,
- a foglalkozás, szakma az élet során többször is módosítható,
- a pályaválasztáshoz szükséges a társadalmi kihívások megismerése, a munkaerő-piaci elvárásokról való tájékoztatás,
- a kollégiumnak átfogó képet kell nyújtania a munka világáról, lehetővé kell tenni a tanuló számára az egyes szakmák, hivatások megismerését,
- a sikeres pályaválasztás érdekében fejlesztendők a tanulók szociális és állampolgári kompetenciái.

A pályaválasztást elősegítő tevékenység formái a következők lehetnek:

- a témával való foglalkozás a csoportfoglalkozásokon az Alapprogram által megadott óraszámokban és keretek között, amelyek közül különösen fontos tartalmakat hordoznak a természettudományos, a műszaki, vállalkozói és gazdasági ismereteket feldolgozó és fejlesztő foglalkozások,

- olyan szakkörök tartása, ahol a tanulók elmélyedhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, így módon is segítve pályaválasztásukat,
- továbbtanulással kapcsolatos tájékoztatók megtartása szakember bevonásával,
- volt kollégisták meghívása továbbtanulással, pályaválasztással kapcsolatos beszélgetésre, amely során elmondhatják tapasztalataikat és tanácsot adhatnak,
- különböző szakmákban dolgozó szülők meghívása, akik irányított beszélgetéseken ismertetik hivatásuk jellegzetességeit.

Főbb fejlesztési követelmények:

1. A pályaválasztás és a pályaorientáció jelentősége (munka szerepe, pályaterv)
2. A motiváció és az érzelmi viszonyulás a pályaválasztásban (család, baráti kör, ismerősök, tömegtájékoztatás hatása)
3. Az érdeklődés szerepe a pályaválasztásban (érdeklődési területek és foglalkozások)
4. A képességek szerepe a pályaválasztásban (képesség és készség)
5. A munkahely ismerete (munkahely jellemzői, munkahelyi ártalmak, stressz, munkanélküliség)
6. Pályaválasztással kapcsolatos információk gyűjtése (tanácsadás, dokumentumok, számítógépes programok)

A foglalkozások éves óraszámjai:

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13-14. évfolyam
3	3	4	3	2

Témakör	Nevelési - fejlesztési feladat	A fejlesztési területen megjeleníthető kulcskompetencia	Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Énkép, önismeret. Pályaorientáció	Énkép, önismeret, szociális képességek fejlesztése. Felzárkóztatás, tehetségek kiválasztása és gondozása, pályaorientáció fejlesztése	Szociális és állampolgári kompetencia Anyanyelvi kommunikáció Idegen nyelvi kommunikáció Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség A hatékony, önálló tanulás Digitális kompetencia	Ki vagyok én?	Reális, pozitív, fejlesztésre kész énkép. Személyiségprofil. Személyiségjellemzők. Jellem. Megjelenés. Magatartás. Viselkedés. Kapcsolatok (család, barátság, egyéb érzelmi kapcsolatok) és a kapcsolódás formái és módjai (pl. rokonszenv-ellenszenv, őszinteség-hazugság, alkalmazkodás-önállóság, előítélet-nyitottság, gyávaság-bátorság).
			Az egyén és a társadalom	Az emberi megnyilvánulások értelmezése és elemzése az életből és műalkotásokból vett példák segítségével. Értékek, értékrendek, erkölcsi tulajdonságok. Egymás mellett élő erkölcsi felfogások értékeinek felismerése, érvelés, vitatkozás ellenük vagy mellettük. Erkölcsi normák változásainak megismerése – gyűjtőmunka a könyvtárban, az interneten, csoportos kutató - és projekt munka során.
			Pályaorientáció	Az eredményes pályaválasztás pszichés összetevőinek feltárása (motiváció, érdeklődés, képességek, környezet stb.). Tájékozódás a pályaválasztás, pályaismeret dokumentumaiban, ismeretforrásaiban, eligazodás a pályaválasztási alapfogalmakban. Az álláskeresés folyamata és technikái. A munkavállaló jogai, kötelességei. Azon technikák elsajátítása, amelyek megkönnyítik az álláskeresést, illetve erősítik a munkaerő-piaci alkupozíciót, dokumentumok megismerése, megalkotása és szituációk eljátszása segítségével. Hivatás és hivatástudat. Felkészülés az esetleges pályakorrekciókra. Az egész életen át tartó tanulás fogalma, fontosságának felismerése.

6.2. A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése

A kollégiumba érkező tanulók jellemzően sok iskolából, különböző méretű és társadalmi összetételű településről, eltérő családi környezetből jönnek. A kollégista fiatalok legfontosabb tevékenységének a tanulást tekintjük. Mivel a tanuláshoz tartozó képességek legtöbb összetevője tanítható, a rendszeres tanulás-módszertani foglalkozások eredményeképpen a tanulók szert tesznek a tanulás szervezésében a fokozatos önállóságra, a sorrendiség felállítására.

Jelenleg a diákok jelentős része nem tud tanulni, tanulási technikájuk rendkívül rossz, hiányoznak az ismeretszerzéshez nélkülözhetetlen alapok (olvasás-, íráskészség, könyvtárhasználat stb.)

Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak fejlesztése a kollégiumban magába foglalja az egyénhez igazodó korszerű tanulási módszerek, eljárások kiépítését, az értő olvasás fejlesztését, ideértve a képi olvasás és a digitális olvasás képességeit, az emlékezet erősítését, az önnevelés igényének kialakítását, az életen át tartó tanuláskihívásának, gondolatának elfogadását.

Az elmúlt években – a lejárt Pedagógiai Programban is megfogalmazottaknak megfelelően – nagy hangsúlyt fektettünk az alábbiakra:

- az ismeretszerzés egyéb lehetőségeinek kiaknázására (múzeum, tárlat, kiállítás, színház, film, zene stb.),
- a tanulás motivációs hátterének kialakítására,
- az ön- és továbbképzés igényének felkeltésére,
- eszközökben jól ellátott tanulási feltételek megteremtésére.

Jövőbeni teendőinket egyértelműen meghatározza az oktatási rendszer módosulása, az információ áramlás felgyorsulása, a tudással illetve a műveltségi szinttel összefüggő elvárások rohamos emelkedése. Célunk, hogy mindezek közvetítése sikeres legyen.

Kulcskompetenciánk a tanulás megtanulása, valamint az önnevelés igényének kialakítása.

Kiemelt fejlesztési követelmények:

- ismerje meg és alkalmazza a kollégiumi tanulás folyamatában használatos, az életkori sajátosságokat figyelembe vevő, egyénre, csoportra szabott, hatékony tanulási eljárásokat, módszereket.
- Tudjon fontossági sorrendet felállítani.
- Tudja szervezni idejét, a tevékenységeit.
- Gyakorolja a szakmatanulásra, a továbbtanulásra, a való életre felkészítő technikákat, módszereket. Tudjon szelektálni az információk rendszerében.
- Tanulást segítő hagyományos és modern eszközök, könyvtár, elektronikus könyvtár, médiatár használata.

A kollégiumi foglalkozások éves óraszámjai:

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13-14. évfolyam
4	3	3	1	1

A fejlesztési követelmények eléréséhez vezető tartalmak és tevékenységi formák:

	A kollégiumi tanulás jellemzői. Különböző tanulási módszerek a kollégiumban.
	Rendszeres tanulás, felzárkóztató tevékenység, lemaradás okainak kiderítése.
	Tanulósobai tanulás, egyéni tanulás, tanuló párok.
	Egyéni tanulási program, a tanulási szokások tudatos alakítása, korrekciója.
	Gondolkodás. Emlékezetfejlesztés.
	Olvasásfejlesztés. Szövegértés fejlesztés.
	A tanulás motiváltságának felmérése, alakítása. Önművelés igényének kialakítása.
	Kommunikáció fejlesztése. Dokumentumfajták felhasználása a gyakorlatban. Információ feldolgozás fázisainak technikái (anyaggyűjtés, rendszerezés, értékelés, közlés, jegyzetelés, cédulázás, vázlat).
	Tömegkommunikációs eszközök.
	Tantárgyak fontossági sorrendje a tanuló számára.
	Ismeretek folyamatos ellenőrzése.
	Önálló kutatómunka, előadás szerkesztés, esszéírás, internetközlemény.
	Tanulási teljesítmény rendszeres értékelése.
	<p>Speciális tanulási technikák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alap, illetve kétszintű érettségire való felkészülés: tétel, vázlat, tételkifejtés, szóbeli feleletek – tesztek, esszé feladatok. gyakorlások - Érettségizett diákok felkészülése: Zárthelyi vizsgára, kollokviumokra, szigorlatokra, szakmai vizsgára. Követelmények megismerése, kiselőadás, vizsgálat, vizsgamunka készítés módja;

	Ajánlás a további műveltségi területhez köthető kerettervi kollégiumi foglalkozásokhoz:
	Motivációs bázis kiépítése.
	Fontos motívumok kiépítése: érdeklődés, jövőkép, érzelmi viszonyok.
	Tanulás törvényeinek betartása.
	Gondolkodási műveletek gyakoroltatása.
	Önismeret fejlesztése.
	Internethasználat. Multimédia. ECDL vizsgára való felkészüléshez segítség, gyakorlás.
	Verbális tanulási technika: <ol style="list-style-type: none"> 1. Megtanulandó anyag címének ismeretében felidézni a téma ismeretét. 2. Egyszeri olvasás – attitűd: visszamondás. 3. Olvasás közben lexikon használata. 4. Logikai váz kiemelése. 5. Próbálja elmondani /első ellenőrzés/. 6. Nézze meg az elrejtett részeket – mondja el újra. 7. Az előbbieket /5,6/ addig gyakorolja, míg minden lényeges elemet megjegyez.
	Tanulásra tanítás: <ol style="list-style-type: none"> 1. A tanulók rögzítik a tanítási órák vázlatát – jegyzet készítése. 2. Tankönyv anyagának feldolgozásakor a vázlatot - először a tanulók készítik, - majd közös vázlatkészítés, - pedagógus által készített vázlat megismerése. 3. A munkafüzetet a tanulók önállóan feldolgozzák. 4. Témákhoz tartozó kötelező és ajánlott irodalomból jegyzeteket készítenek. 5. Jegyzeteket készítenek filmről, hanghordozókról. 6. Ezt követően a tanulókat szaktanárok korrepetálják, illetve konzultáción keresik fel őket. - Az ott elhangzottokról jegyzeteket készítenek. 7. Végül feldolgozzák a számítógép oktató programjait – jegyzetelik, vagy kinyomtatják, s a füzetbe a témákhoz rögzítik.
	Munkafüzetek használatának megtanítása pl.: „Helyesírás lépésről lépésre”; „Hogyan oldunk meg matematikai feladatokat” „Gyorsolvasási technikák” „Szövegértő gyorsolvasási technikák”
	Könyvtár típusok. Katalógus típusok.
	Önálló kutatás megfelelő információhordozók kiválasztásával.

6.3. Európai azonosságtudat. Egyetemes kultúra

A foglalkozások segítik a diákokat abban, hogy szabadon gondolkodó és a korszerű nemzeti hovatartozást vállaló, de az európai hagyományokat is ápoló, öntudatos polgárrá váljanak.

Más népek és nemzetek, etnikumok kultúrájának megismerésén keresztül elsajátítják a humanista és globális szemlélet- és gondolkodásmódot, erősödik európai identitástudatuk. Tisztában kell lenniük ugyanakkor azzal is, hogy ennek a globális szemlélet- és gondolkodásmódnak bizony lehetnek hátrányai is.

A diákoknak meg kell ismerniük, hogy mit jelent magyarnak lenni, mint európai, és európaiként magyarnak lenni. Meg kell ismerniük, illetve történelmi elfogultság nélkül, a mindennapi politikai csatározásoktól mentesen és távol tartva magukat kell kezelniük ugyanakkor a környező nemzetek és a velünk élő nemzetiségek, nemzeti kisebbségek múltját, jelenét, hagyományait, életét.

Kulcskompetenciaként kiemelendő tehát a nevelők és a diákok számára egyaránt a Közép európai államok közös múltja, történelme és ebből eredő jelene, amely jelenleg még nem mentes problémáktól. Nagyon fontos azoknak a történelmi személyiségeknek az élete, politikai útja és elképzelései, akik összeköttetést teremtettek és teremtenek a mai napig is a régió országai, illetve nemzetei között. Fel kell ismernünk, hogy csak ennek a közös múltnak az ismeretével, elfogadásával képzelhető el a közös, európai jövő, építhető újra és tartható fenn a híd az egységes Európa különböző nemzetei között.

Kós Károly, kollégiumunk névadója ebből a szempontból is nagyon jelentős személy, akinek tanulnunk kell életútjából, ismernünk kell munkásságát.

A tanulók megismerik az egyetemes emberi civilizáció legnagyobb hatású eredményeit, az embereket veszélyeztető kihívásokat. Nyitottá és megértővé válnak a különböző szokások, életmódok kultúrák, vallások iránt. Információkat szereznek az emberiséget foglalkoztató közös, globális problémákról, más lehetőségük nem révén egyelőre elköteleződnek a fenntartható fejlődés, a prevenció pártján.

Kollégiumunk azt kívánja elérni, hogy a kollégisták személyes élményeik, egyéni, valamint csoportos alkotófolyamat, befogadás során találkozzanak esztétikai értékekkel, legyenek képesek átélni a művészeti alkotások által közvetített érzelmeket, indulatokat, gondolatokat. Formálódjék a műalkotások megismerése által tárgy- és környezetkultúrájuk. Fejlődjön és javuljon véleményalkotó képességük.

A különböző művészettörténettel, kultúrtörténettel és életmódtörténettel foglalkozó szakkörök, illetve az olyan folyamatos kulturális programok, mint az Irodalmi Teaház és az évente megrendezésre kerülő Kós-Napok is olyan alkotóhelyzeteket biztosítanak, amelyek ösztönzik a tanulókat személyes elképzeléseik kifejezésére a művészi kommunikáció segítségével. Lehetővé teszik a tehetséges, de általában minden kollégiumi tanuló számára alkotások (irodalmi, képzőművészeti, nép- és iparművészeti, fotó, film, internetes objektiváció, blog, weboldal) készítését, produkciók (zenei, tánc és dráma, egyéb színpadi előadó-művészet) létrehozását és bemutatását.

A kollégiumnak és minden tanárnak a művészi kifejezés által nyitottságra, toleranciára, az értékek élményeken és belátáson alapuló megbecsülésére kell nevelnie a diákokat. Ösztönöznünk kell a bátor, találékony gondolkodást, új kérdések felvetését, az ötletes, eredeti kifejezésmódokat, értelmezéseket. Támogatnunk kell a mindennapi tevékenységek során az

esztétikus, harmonikus tárgyak, eszközök, anyagok választását. Fontos, hogy segítsük az egyéni ízlés alakulását. Mutassunk példát a szélsőségektől tartózkodó, divatos testkultúrára, öltözködésre, ízléses, igényes belső és külső téralakításra, lakberendezésre, tárgyhasználatra.

A művészi kommunikáció különböző formái mellett a gondolatok kifejezésének, közlésének egyéb eszközeit is tanulják meg alkalmazni a diákok, s az legyen hozzáférhető számukra. Különös figyelmet fordítunk a könyvtár és információs forrásközpont céltudatos használatára való felkészítésre, az önművelés támogatására. Válgjon a műveltség életvitelüket meghatározó erkölcsi értéké számukra.

A fejlesztés során tehát a tanulóknak meg kell ismerniük az európai kulturális hagyományokat és örökségeket, el kell fogadniuk és tiszteletben kell tartaniuk az egyetemes emberi jogokat, más népek nemzeti érzéseit, kultúráját.

A fentiek mindenképpen szükségesek ahhoz, hogy érzékennyé, nyitottá váljanak a globális problémák iránt.

Főbb fejlesztési követelmények:

- Szerezzen ismereteket az EU kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politika szempontrendszeréről. Ismerje hazánk EU-n belüli szerepét, politikai, gazdasági szerepvállalását, jövőbeni lehetőségeit, az egységes felsőoktatási tér (Bologna) jelentőségét, a nemzetközi diákcserek szervezeteit (Erasmus, Szókratész stb.)
- Ismerkedjen meg érdeklődésének megfelelően minél több műalkotással, válják nyitottá a különböző kifejezésmódok iránt, ossza meg élményeit kortársaival.
- Szerezzen művészi élményeket, és tapasztalja meg az esztétikus alkotásokban és produkciókban rejlő örömeit. Készüljön fel a „katartikus” élmény érzelmi és szellemi fogadására. Értse a művészetek sajátos kommunikációs nyelvét. Alakítsa ki saját ízlését, önálló véleményét az egyes alkotásokról.
- Vegyen részt érdeklődésének megfelelő művészeti tevékenységben. Legyen nyitott a kulturális és művészeti élmények befogadására.
- Ismerkedjék népi kultúránkkal, a népművészettel, a hazánkban élő kisebbségek és migráns csoportok néphagyományaival.
- Lehetőségei szerint keressen kapcsolatot kortárs alkotókkal, alkotó kortársakkal – akár saját diáktársai közül is.
- Informatikai és számítástechnikai ismeretek gyakorlása és felhasználói alkalmazása a kollégiumban. Ismerje a felhasználás szabályait, a szerzői jog fogalmát.
- Fejlessze idegennyelv-tudását, olvasson idegen nyelvű sajtót.
- Ismerje meg azokat a (pl. munkavállalási) lehetőségeket az unión belül, amelyek fontosak lehetnek további életpályájára nézve.

Időkeret:

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13–14. évfolyam
3 óra	3 óra	2 óra	4 óra	5 óra

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Európaiság	Az unió működése, alkotmánya, a tagállamokra vonatkozó szabályok, Magyarország az Európai Unióban, szerepe, lehetősége, a csatlakozás hatásai, A csatlakozás hozadéka az egyén szempontjából, lehetőségek az életpálya alakításában. Külföldi kapcsolatfelvétel Idegennyelv-tanulás
Mindennapok művészete	A művészet és a valóság. A művészi ábrázolásmód formája. Az egyéni ízlés, a közízlés és a művészi ízlés. Az esztétikum. Előítélet, tetszés. Divatok, hóbortok. Ismerkedés a művészet sajátos kommunikációs formáival és csatornáival. Beszélgetés, vélemények megfogalmazása, vita. Műelemzés, kritika megbeszélése. A katartikus élmény jellemformáló ereje. A példa és minta. Kulturális események, rendezvények, produkciók során élmények megszerzése, megosztása társaikkal. Közízlés, csoportkultúrák, szubkultúrák, különös tekintettel az ifjúsági szubkultúrákra, egyéni ízlés.
Az alkotás öröme	Harmónia és diszharmonia megkeresése és létrehozása a művészeti alkotásokban és a valós világban. Tudatos térformálás, lakberendezés. Művészi alkotások létrehozása. Alkotó hangulat biztosítása, alkotásra ösztönző helyek kialakítása. Tehetségnek megfelelő egyéni alkotások létrehozása és bemutatása.
Egyetemes műveltség	A magyar és az egyetemes kultúra kimagasló személyiségei. Az európai kulturális hagyományok ismeretterjesztő előadások, bemutatók szervezése, azokon való részvétel. Találkozás a kultúra jeles képviselőivel. Korszerű kommunikációs eszközök használatával ismerkedés a világ kulturális életének eseményeivel, azokkal interaktív kapcsolatok kialakítása.

Nagyon fontos felismernünk a témakörök közötti szoros összefüggéseket, mert csak ezek tudatában közvetíthetjük a tudásanyagot a diákok felé.

Végül, de nem utolsó sorban nagy segítséget nyújthatnak a nevelőknek, tanároknak és saját társaiknak is a Diákönkormányzat választott vezetői, tisztségviselői és tagjai. Támaszkodnunk kell rájuk és segítenünk kell őket mindenben, amiben tudjuk, mert így Ők is segíteni tudnak társaiknak és nekünk is a témakör megértésében, kifejtésében és a tudásanyag, illetve ismeretek átadásában.

6.4. Környezettudatosság

A kollégiumban folyó környezeti nevelés célja, hogy felkészítsen a fenntartható fejlődés fontosságának a felismerésére, a környezettel kapcsolatos harmonikus életvezetésre.

Képessé kell tenni a kollégistákat a környezetet terhelő tevékenységek felismerésére, ezek csökkentésére, a környezeti problémák és konfliktusok kezelésére, lehetőség szerinti megoldására. Ehhez ökológiai alapokon nyugvó, tényszerű és alkalmazható ismeretekre van szükség.

A kollégium elősegíti a tanulók környezettudatos szemléletének, magatartásának kialakulását, melyet a környezettel való harmonikus együttélés megteremtésére való törekvés jellemez, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását, és a fenntartható fejlődést.

Főbb fejlesztési követelmények:

A tanuló ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, és kerülje is el ezeket.

Legyen képes társaival együttműködésben a környezeti szempontokat is figyelembe véve alaktani a kollégium belső és külső környezetét. Részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat.

Válják erkölcsi alapulvévé a természet tisztelete, környezete megbecsülése, tekintse kötelességének a környezet védelmét.

Kulcskompetencia a teljesen környezettudatos életvitel kialakítása.

Éves órakeret:

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13-14. évfolyam
2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	3 óra

	Témakör	Tartalom	Tevékenység, módszer
	Környezetünk állapota	A környezetünk változása	A környezet és az ember viszonya a 21. században
	Közös felelősségünk	A tanuló felelősségvállalása a kollégium környezetének állapotáért	A szobák rendben tartása, tisztasági verseny. Ötletbörze: hogyan tehetjük a kollégiumot otthonosabbá?
	Környezetünk állapota	Hogyan változik környezetünk élővilága?	Az élővilág, a természet szépségének bemutatása
	Közös felelősségünk	Tudatosítani, hogy mindenkinek a maga közösségében kell megtennie az első lépéseket és vállalnia döntése következményeit.	A településünk levegőjének, vizeinek védelme, a hulladék kezelésének problémája.

	Környezetünk állapota	Hogyan változott a település? Előnyök és hátrányok, melyek a környezeti változásokból következtek.	A budapesti közlekedés hatása az élet minőségére.
	Közös felelősségünk	Környezettudatos vásárlás.	Fogyasztási szokásaink, újrahasznosítható csomagoló anyagok.
	Környezetünk állapota	A Föld, mint egységes ökológiai rendszer.	Hogyan változott a környezet az elmúlt száz évben.
	Közös felelősségünk	A termékek életútjának követése	A környezetet szennyező elektronikai, elektrotechnikai termékek bemutatása, a szennyező hatás csökkentésének lehetőségei.
	Környezetünk állapota	Fedezze fel az ember és környezet harmonikus kapcsolatának lehetőségeit.	Hogyan keletkeznek a globális környezeti problémák.
	Közös felelősségünk	A környezetvédelem lehetőségei saját környezetünkben.	Mit tehetek és mit teszek az aktív környezetvédelemért?
	Közös felelősségünk	A környezetvédelem lehetőségei saját környezetünkben.	A szelektív hulladékgyűjtés, mint a környezetvédelem egyik lehetősége.
	Környezetünk állapota	Nemzeti értékeink megóvása.	Ismerkedés nemzeti parkjaink és a magyar világörökség értékeivel.
	Közös felelősségünk	Azé a felelősség, aki dönt? Biogazdálkodás, integrált növényvédelem, hagyományos gazdálkodás.	Környezetszennyezés a mezőgazdaságban.
	Közös felelősségünk	Az ipari termelés hatása a Földre.	A globalizáció felelőssége az ipari szennyeződés globális méretűvé válásáért, a döntéshozók felelőssége – lehetőség és cselekvés.

Ajánlás más műveltségi területhez köthető kollégiumi foglalkozásokhoz.

1. Tanulmányi kirándulás nemzeti parkokba.
2. A budapesti szemétégető megtekintése.
3. A csepeli vízmű, mint korszerű beruházás meglátogatása.

6.5. Testi és lelki egészség

A foglalkozások célja, hogy felkészítse a kollégistákat az egészséges életmód, életviteli szokások tudatos felépítésére, gyakorlására, az ezekhez szükséges ismeretek megszerzésére. Alakuljon ki az egyéni és a kollégiumi közösségi életritmushoz igazodó napirend, legyenek képesek tevékenységeiket egészséges, nyugodt körülmények között folytatni.

A nevelés során segíteni kell a kollégistát problémái megoldásában, konfliktusai kezelésében, válsághelyzetben támaszt szükséges nyújtani számára. Módot kell adni arra, hogy elsajátíthassa a mindennapi élet során adódó ügyei intézésének, érdekei érvényesítésének jogszerű és alkalmas módjait.

A diákokat segíteni kell abban, hogyan kerülhetik el a környezet egészségét, biztonságot veszélyeztető helyeit, helyzetét. Megfelelő ismereteket kell közvetíteni ahhoz, hogy elutasíthassák a szenvedélybetegséghez, a káros függőséghez vezető szokásokat.

A kollégium a biztonságos és befogadó környezet kialakításával hozzájárul a tanulók kiegyensúlyozott, harmonikus fejlődéséhez.

A tanulók a kollégium életében képessé válnak a harmonikus és konstruktív életvitel szokásrendszerének kialakítására, elsajátítja az ehhez szükséges ismereteket, készségeket.

Kialakul a sportoláshoz, mozgáshoz való pozitív viszonyuk.

Főbb fejlesztési követelmények:

Legyen alapvető ismerete a kollégistáknak az emberi szervezet működéséről, a testi és lelki fejlődés és változatos természetéről. Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, a betegségeket. Tudjon a balesetek megelőzésének módjairól, az egészségkárosító szokások és szenvedélyek kialakulásának megelőzéséről.

Legyen tisztában azzal, hogy az ember magatartását, viselkedését társas környezete befolyásolja. Rendelkezzen megfelelő önismerettel, a társas kapcsolatok kialakításához szükséges empátiával. Fejlődjön erkölcsi tudata, kapcsolatteremtő képessége.

Törekedjék a pozitív életszemlélet, a tartalmas emberi kapcsolatok kialakítására.

Legyen jártas a munkaeszközök gazdaságos használatában, alakítsa ki hatékony munkamódszereit. Ismerje az egészségkárosító anyagokat.

Legyen képes önálló életvitelének megszerzésére, szükségletének tudatos megszerezésére, rangsorolására.

Cél: A témakörök tartalmában, tevékenységében a tanévek folyamán eljutni a fejlesztési követelményekben megfogalmazottakig.

A fentiek eléréséhez kapcsolódó tartalmak, tevékenységek:

- Harmonikus emberi kapcsolatok kialakításának feltételei és lehetőségei; csoportos beszélgetés: Hogyan képzelem a családi életemet?

- A KKK házirendjének, mint a közösségi életet szabályozó rendszernek rugalmas alakítása a diákönkormányzat aktív közreműködésével az ésszerűség határain belül- ennek rendszeres ismertetése a diákokkal.
- A betegségek megelőzésének lehetőségei a Vöröskereszt aktív bevonásával-kortárs segítők aktivizálása a csoportfoglalkozásokon.
- Ismerje meg a háztartásban, közvetlen környezetében alkalmazott, felhasznált anyagokat, különös tekintettel az egészségkárosító anyagokat.
- Tanév eleje a tűz és balesetvédelmi oktatás- elektromos eszközök használatának korlátozása.
- Társas kapcsolatok-a mikroközösségtől (család) a makro közösségig (iskola-kollégium) a közösség, mint fogalom meghatározása→a szocializáció megélése, begyakorlása.
- Konfliktusok, válsághelyzetek megoldásának keresése-különböző élethelyzetek megbeszélése, viselkedési normák.
 - A növekedésből adódó változások, a tartáshibák korrigálása, a mozgásszervi deformációk megelőzése
 - Konfliktusok, válsághelyzetek megoldásának keresése
 - Takarékos életmód- a normális életvitelhez kötődő költségek megtervezése, a családi költségvetés kialakítása
 - Függőséghez vezető lépések, szokások megelőzése
 - Rendszeres kapcsolattartás a háziorvossal, a szűrővizsgálatok betartása.
 - Önismeret-önkép helyem a különböző társas kapcsolatokban (család- munkahely- baráti kör-szerelem)
 - Mi a teendő a veszélyhelyzetben, katasztrófa esetén? (elsősegély-nyújtás, mentők, tűzoltók, rendőrség hívószámai)
 - Az egyén szerepe a drog elleni harcban-külső előadó bevonásával (toxikológus)
 - A rekreáció fontossága az egészséges életmód kialakításában (túrázás, szabadidős sport, téma)
 - Relaxációs technikák megismerése és gyakorlása (zene, masszázs)
 - Harmonikus kapcsolatainkat építő közösségi szokásaink (beszélgetések, rendezvények, klubdélutánok, teaháza)
 - Környezetünk és közérzetünk (szűkebb családi-baráti; tágabb iskolai-kollégiumi)
 - A szülői felelősség, kapcsolatok a családtagok között, a családi élet szervezése (szerepek, feladatmegosztás)
 - A partnerkapcsolatok, nemi szerepek esztétikája és etikája
 - A szexuális kapcsolatok felelős kialakítása (fogamzásgátlás, nemi betegségek elkerülése, megelőzése. Rendszeres kapcsolattartás a szakorvossal)
 - A jogkövető magatartás szabályainak megismerése és alkalmazása iskolában, a kollégiumban és a civil életben.
 - Ismétlő és megerősítő foglalkozás a családi és egyéb társas kapcsolatok pozitív alakításának lehetőségeiről.
 - Családi kapcsolatok elemzése, értelmezése szituációs játékok segítségével
 - Pénzügyi alapismeretek (az egyén és a bankok kapcsolata, bankkártya, hitelkártya használata, hitelfelvétel lehetősége)
 - A egészség megőrzésének jelentősége életünkben (egészséges életmód, táplálkozás, sport, relaxáció)

6.6. Felkészülés a felnőtt lét szerepeire, aktív állampolgárságra – demokráciára nevelés, gazdasági nevelés

A kollégiumban a közösség életében való részvétel a kortárs közegben meghatározó élmény. Itt kap visszajelzést, ebben a közegben szerez szociokulturális tapasztalatokat, alakul személyisége.

Az aktív állampolgári léthez ismeretek, képességek, megfelelő beállítottság és motiváltság szükséges.

A szociális és gazdasági kompetencia fejlesztésének fontos részét képezik a gazdasággal, a tudatos fogyasztói magatartással, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek is, ezért szükséges a gazdálkodáshoz, a munkaerőpiachoz, a vállalkozáshoz fűződő ismeretek átadása.

Főbb fejlesztési követelmények:

- az életkornak megfelelő szinten rendelkeznek ismeretekkel ma társadalmi normákról
- sajátítsa el az elfogadott viselkedésformákat a családban, az iskolában, a kollégiumban, abban a közösségben, melynek tagja
- gyakorolja jogait és kötelességeit szűkebb környezetében
- tekintse értéknek a gondosan kiválasztott, mély társas kapcsolatot
- ismerje meg alapvető állampolgári jogait és kötelességeit.

Kulcskompetenciaként a társadalom szerkezetének és működésének megértését fogalmazzuk meg.

Éves órakeret:

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13-14. évfolyam
3óra	3 óra	3 óra	3 óra	2 óra

A célok eléréséhez jelölt tartalmak, tevékenységek:

Felkészülés a felnőtt lét szerepeire:

- Az életre való felkészítés, mind a magánéletben, mind a pályán egyaránt
- A harmonikus családi élet fontossága, jelentősége saját magunkra nézve és a társadalomra egyaránt
- A nemek közötti egyenlőség, az egyenlő munkamegosztás és szerepvállalás a családon belül
- A szexuális kapcsolat biztonságos, mindkét fél érdekeit figyelembe véve legyen tapintatos és körültekintő
- A házastársi viszony írott és íratlan szabályainak tiszteletben tartása
- Az utódok vállalása harmonikus és kiegyensúlyozott nevelésük, a lelki és fizikai állapot folyamatos fejlesztése, és kontrolálása
- A szülők felelősség vállalása az utódok, és saját maguk érdekei alapján, amely a jól felfogott érdek, ezért fontos, és a társadalom joggal el is várja
- Döntés felelőssége, és azon következményeinek vállalása
- A családi ellátásra, és gondoskodásra való felkészítés jelentősége súlya, fontossága

- A családi kapcsolatok, barátságok, hagyományok, kultúrák ápolása, folyamatos óvása, kölcsönös tiszteletben tartása

Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés:

- A nagykorúvá válás jelentősége, és fontossága az ember, és a társadalom szempontjai alapján
- Felelőssége, jogai és kötelezettségei a nagykorúvá vált embernek
- Az állampolgári jogok, és kötelezettségek vállalása, annak fontossága, hogy előrébb vigye a nemzetet
- Az állampolgár helye, szerepe, és feladatai
- A magánélet és a közügy harmonikus együttlétének fontossága
- Motiváltság, és az ezzel kapcsolatos készségek és képességek fejlesztése, szükségessége
- A szociális és társadalmi kompetencia fejlesztése a tudatos, megfontolt és határozott elképzelések megvalósítása érdekében
- A magánélet, közösségi élet fontossága, a társadalmi szerepvállalás, a valahova tartozás fontossága
- A tisztességes és becsületes munkával elért eredmények fontossága, tudatos formálása a köztiszteltben álló személyiség elérése érdekében
- Az állampolgári felelősség, a saját és közterhek arányos vállalása érdekében
- A közvetlen környezetünk, és a haza iránti igényességre való nevelés jelentősége
- Törekedjünk arra, hogy saját magunknak, és a társadalomnak ne okozunk kárt, a szándékosság kizárása legyen a cél
- Becsületes adófizető állampolgárai legyünk a társadalomnak
- A jogkövető magatartás fontossága, súlya, jelentősége

Gazdasági nevelés:

- A hatékony és racionális gazdálkodás fontossága a magánéletben és a pályán egyaránt
- A keresleti szükséglet összehangolása
- A pazarlás és túlköltekezés felismerése
- A takarékoskodás jelentősége
- A pénzügyi kockázatok felismerése és kezelése
- Befektetési tanácsok, szaktanácsadás, a lehetséges vagyongyarapodás reményében
- A különböző energiahordozók célszerű, és pontos használata
- A gazdasági folyamatok nyomon követése, felkészülés a nem várt eseményekre
- Környezetkímélő gazdasági feladatok meghatározása a magánéletben és a pályán egyaránt
- A munkaerőpiac tanulmányozása, a piac ismerete
- A magánszemély, a gazdasági társaságok, és az állam szerepe a gazdaságban
- Európai Unió ismeretek, azok várható következményei

6.7. Hon- és népismeret

A kollégium nevelésében meghatározó tényező, hogy a többségi társadalomhoz tartozó tanuló a határainkon belül élő nemzetiségi etnikai kisebbséghez tartozó tanulóval él együtt. A foglalkozások célja, hogy a kollégistában megmaradjon a szülőföldhöz való kötődés, de ugyanakkor egyfajta kötődés is kialakuljon a befogadó környezettel. Tartsa meg és ápolja

az otthonról hozott értékeket, és az új környezet által táplált értékek is épüljenek be mindennapjaiba, magáénak érezze őket, személyiségének részévé váljanak.

Ebből adódó célok és feladatok:

1. a szülőföld és a befogadó környezet ismerete, szeretete, hazaszeretet és lokálpatriotizmus erősítése
2. ország, régió, megye ismerete, nemzetünk ismerete, szeretete
3. az anyanyelv ismerete, művelése
4. kisebbségben élő, határon túli magyarok helyzetének, sorsának ismerete, közösségvállalás, sorsvállalás
5. nemzeti hagyományaink, örökségünk ismerete, ápolása
6. nemzeti ünnepeink, jelképeink
7. nemzeti és etnikai kisebbségeink kultúrájuknak, szokásaiknak ismerete

Főbb fejlesztési követelmények:

A témakör fontos szerepet tölt be a kollégista közösségi identitásának fejlődésében.

A témák feldolgozásának elő kell segítenie az iskolában tanultak szintetizálását, a megszerzett ismeretek más módon való megközelítését, használatát.

A feldolgozások során törekedni kell arra, hogy a tanuló nyitottá váljon a társadalmi jelenségek iránt, tegyen szert az együttműködés képességére és az önálló munkára.

Annak érdekében, hogy erősödjön benne saját népe és kultúrája értékeihez való kötődés, ismerje meg azok legfontosabb értékeit, kiemelkedő személyiségeit és szimbólumait.

Kulcskompetenciaként fogalmazzuk meg, tanulóinkban tudatosuljon, hogy először saját népének hagyományait, nemzeti értékeit kell megismernie, elsajátítania ahhoz, hogy más népek kultúráját, az egyetemes értéket és a kultúrák közötti kölcsönhatásokat megérthesse.

Időkeret:

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13-14. évfolyam
3 óra	4 óra	4 óra	3 óra	3 óra

		Célok elérése érdekében tartalmak, tevékenységek
		A befogadó környezet, Zugló, és tágabb értelemben Budapest, ismertetése, városnéző séta keretében. Nagy hangsúlyt fektetve Kós Károly építészeti örökségére.
		Kollégiumalapítónk művészeti tevékenységének megismerése összetett foglalkozás keretében.
		A csoport nemzetiségeinek, etnikumainak bemutatása egy bemutatóóra keretében. Szokásaik, életmódjuk megismerése.
		A kollégisták identitásának erősítése érdekében kutatómunka alapján áttekintik a magyar nemzeti szimbólumok történelmi jelentőségét, a mai szimbólumok kifejezésének formáit.
		Magyarok a nagyvilágban: sikeres magyar tudósok, sportolók teljesítménye.
		Kiemelkedő magyar művészek megismerése alkotásaikon keresztül. A képek elemzéséhez szükséges kompetenciák fejlesztése.
		Magyar népi kultúra főbb jellemzői, az „otthon, a szülőföld” kultúrájának bemutatása elbeszéléseken, kapcsolódó tárgyi emlékeken keresztül.
		Az alapvető gyermeki jogok, diákjogok. Konkrét példák elemzésén keresztül.
		A fővárosi jelentős múzeumok tárlatainak, időszaki kiállításainak megtekintése.
		A határon túli magyarság helyzete, törekvése, lehetősége a mai korban. Egy-egy határon túli fiatal beszámolója szülőföldjének mindennapi életéről, gondjaikról. Mai magyar sors a Kárpát-medencében.
		Tanulmányi kirándulás az ország egyik jelentős történelmi helyére. Előtte megelőző felkészülés az adott korszak témakörén keresztül.
		Az Európai Unió története, főbb jellemzői. Működési mechanizmusának ismertetése, konkrét példákon keresztül, gyakorlati foglalkozás keretében.
		Többség és kisebbség nemzeti együttélése a XXI. században.
		A felsőoktatási lehetőségek ismertetése.
		Az egyetemes emberi jogok áttekintése. Háttéranyag gyűjtése.
		Ismerkedés két-két Európai Unió tagállam történelmi múltjával, társadalmi-gazdasági eredményeivel.
		Gyakorlati segítségnyújtás a pályázatírásban, önéletrajzírásban.

Énkép, önismeret, szociális képességek fejlesztése

A középfokú iskolai korosztály érzékeny minden őt érő érzelmi és mentális hatásra. E hatások feldolgozásában a család helyett vagy mellett a kollégiumi közösség nyújt segítséget. Fontos kifejleszteni tanulóinkban az önismeret igényét. Minden diáknak törekednie kell saját magával kapcsolatban a teljesség és a harmónia kialakítására. Fontos a tudatos és következetes életvitel és az ezekhez szükséges motiváció kialakítása. A gyerekeknek meg kell

tanulniuk felelősséget vállalni saját tetteikért, és ennek érdekében el kell sajátíttatnunk velük a józan és megfontolt döntések meghozatalának képességét, illetve ennek igényét.

A kollégiumi nevelés során segítjük a tanuló szociális környezetbe történő sikeres beilleszkedését.

Fejlesszük a szociális tájékozódás képességét, teremtünk meg az egyensúlyt a közösségi és az egyéni érdekek között.

Segítjük elő, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

Fordítsunk figyelmet a társadalmilag elfogadott közösségi szokások és minták közvetítésére, a szociális készségek - empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikációs és vitakultúra, szervezőkészség - fejlesztésére.

Segítjük a közösségi együttélés szabályainak elsajátítását, az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértését.

Fontos, hogy ezen feladatok megvalósításában kiemelt szerepet és megfelelő teret kapjon a kollégiumi diák önkormányzati rendszer.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg:

- szociális,
- kommunikációs,
- állampolgári kompetencia.

Főbb fejlesztési követelmények:

7. Ifjúkor a változó időben (posztmodern)
8. A tanulók személyisége, személyiségelméletek (egyén és környezet kapcsolata, nyitottság, együttműködés, lelkiismeretesség, depresszió)
9. Attitűdök (tanulással, iskolával, kollégiummal, tanárokkal kapcsolatos magatartás)
10. Konfliktuskezelési technikák (önismeret, mediáció, engedés, megelőzés, meggyőzés)
11. Etika és erkölcs (értékek, értékrendek, normák, bűn, erény)
12. Pszichés működésünk (érzékelés, észlelés, ösztönök, indulatok, agresszivitás, gondolkodás, intuíció)

Pályaaorientáció

A pályaválasztást elősegítő tevékenység elvei:

- a folyamatosan, időben nyújtott tanácsadással mindenki meg tudja találni hivatását,
- kellő akarattal és kitartással a kitűzött célok elérhetőek,
- a sikeres pályaválasztáshoz kellő önismeretre van szükség,
- a foglalkozás, szakma az élet során többször is módosítható,
- a pályaválasztáshoz szükséges a társadalmi kihívások megismerése, a munkaerő-piaci elvárásokról való tájékoztatás,

- a kollégiumnak átfogó képet kell nyújtania a munka világáról, lehetővé kell tenni a tanuló számára az egyes szakmák, hivatások megismerését,
- a sikeres pályaválasztás érdekében fejlesztendők a tanulók szociális és állampolgári kompetenciái.

A pályaválasztást elősegítő tevékenység formái a következők lehetnek:

- a témával való foglalkozás a csoportfoglalkozásokon az Alapprogram által megadott óraszámokban és keretek között, amelyek közül különösen fontos tartalmakat hordoznak a természettudományos, a műszaki, vállalkozói és gazdasági ismereteket feldolgozó és fejlesztő foglalkozások,
- olyan szakkörök tartása, ahol a tanulók elmélyedhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, így módon is segítve pályaválasztásukat,
- továbbtanulással kapcsolatos tájékoztatók megtartása szakember bevonásával,
- volt kollégisták meghívása továbbtanulással, pályaválasztással kapcsolatos beszélgetésre, amely során elmondhatják tapasztalataikat és tanácsot adhatnak,
- különböző szakmákban dolgozó szülők meghívása, akik irányított beszélgetéseken ismertetik hivatásuk jellegzetességeit.

Főbb fejlesztési követelmények:

1. A pályaválasztás és a pályaaorientáció jelentősége (munka szerepe, pályaterv)
2. A motiváció és az érzelmi viszonyulás a pályaválasztásban (család, baráti kör, ismerősök, tömegtájékoztatás hatása)
3. Az érdeklődés szerepe a pályaválasztásban (érdeklődési területek és foglalkozások)
4. A képességek szerepe a pályaválasztásban (képesség és készség)
5. A munkahely ismerete (munkahely jellemzői, munkahelyi ártalmak, stressz, munkanélküliség)
6. Pályaválasztással kapcsolatos információk gyűjtése (tanácsadás, dokumentumok, számítógépes programok)

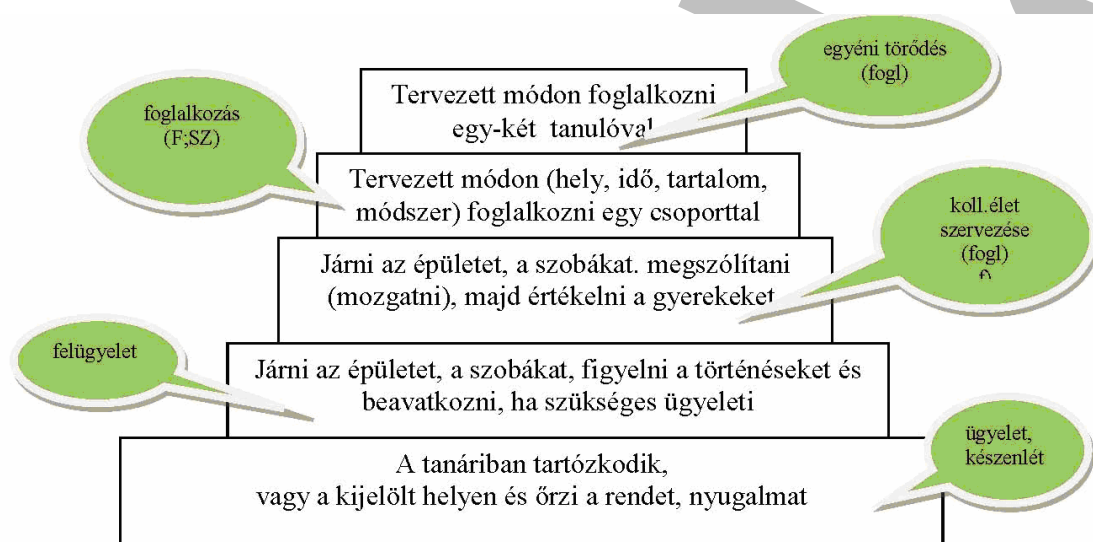
A foglalkozások éves óraszámjai:

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13-14. évfolyam
3 óra	3 óra	4 óra	3 óra	2 óra

Témakör	Nevelési - fejlesztési feladat	A fejlesztési területen megjeleníthető kulcskompetencia	Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Énkép, önismeret. Pályaorientáció	Énkép, önismeret, szociális képességek fejlesztése. Felzárkóztatás, tehetségek kiválasztása és gondozása, pályaorientáció fejlesztése	Szociális és állampolgári kompetencia Anyanyelvi kommunikáció Idegen nyelvi kommunikáció Eszétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség A hatékony, önálló tanulás Digitális kompetencia	Ki vagyok én?	Reális, pozitív, fejlesztésre kész énkép. Személyiségprofil. Személyiségjellemzők. Jellem. Megjelenés. Magatartás. Viselkedés. Kapcsolatok (család, barátság, egyéb érzelmi kapcsolatok) és a kapcsolódás formái és módjai (pl. rokonszenv-ellenszenv, őszinteség-hazugság, alkalmazkodás-önállóság, előítélet-nyitottság, gyávaság-bátorság).
			Az egyén és a társadalom	Az emberi megnyilvánulások értelmezése és elemzése az életből és műalkotásokból vett példák segítségével. Értékek, értékrendek, erkölcsi tulajdonságok. Egymás mellett élő erkölcsi felfogások értékeinek felismerése, érvelés, vitatkozás ellenük vagy mellettük. Erkölcsi normák változásainak megismerése - gyűjtőmunka a könyvtárban, az interneten, csoportos kutató - és projektmunka során.
			Pályaorientáció	Az eredményes pályaválasztás pszichés összetevőinek feltárása (motiváció, érdeklődés, képességek, környezet stb.). Tájékozódás a pályaválasztás, pályaismeret dokumentumaiban, ismeretforrásaiban, eligazodás a pályaválasztási alapfogalmakban. Az álláskeresés folyamata és technikái. A munkavállaló jogai, kötelességei. Azon technikák elsajátítása, amelyek megkönnyítik az álláskeresést, illetve erősítik a munkaerő-piaci alkupozíciót, dokumentumok megismerése, megalkotása és szituációk eljátszása segítségével. Hivatás és hivatástudat. Felkészülés az esetleges pályakorrekciókra. Az egész életen át tartó tanulás fogalma, fontosságának felismerése.

7. A pedagógiai tevékenység szerkezete

A kollégium a közoktatási törvény alapján – a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységet annak céljától, jellegétől függően – nagycsoportos, kiscsoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi. A foglalkozások során az alábbi tevékenységeket végzik a kollégiumi nevelőtanárok. A készenléti (ügyelet) tevékenység a heti 30 óra terhére nem tervezhető.

7.1. A kötelezően biztosítandó foglalkozások rendszere, szerkezete

7.1.1. Felkészítő (Ktv: 14 ó/hét/csoport)

Tanulást segítő foglalkozások

- Rendszeres iskolai felkészülést biztosító foglalkozás
- Tehetséggondozó foglalkozás
- Felzárkóztatás, a kiemelkedő képességű tanulók gyorsabb haladását
- A sajátos érdeklődésű tanulók foglalkoztatásának biztosítása
- Szakkörök, diákkörök

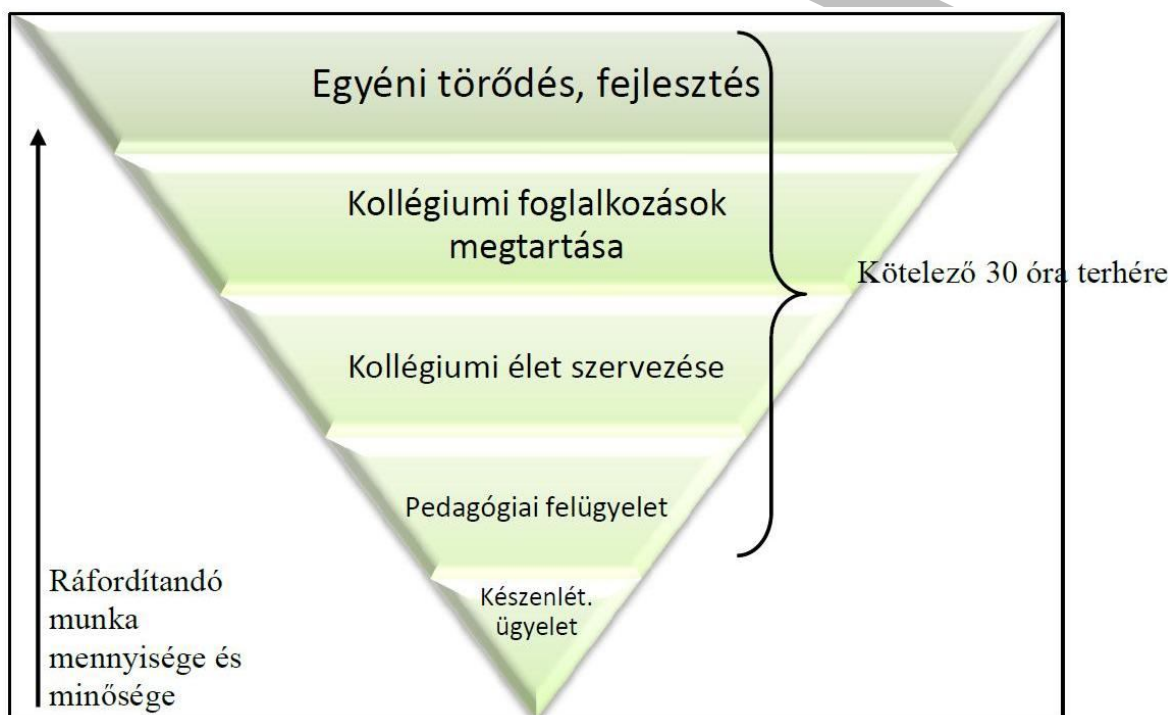
Csoportfoglalkozások

- Tematikusfoglalkozások
- Általános csoport foglalkozás

7.1.2. Speciális ismereteket adó foglalkozások

- Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások (Ktv: 10ó/hét/csoport)
- Egyéni törődést biztosító foglalkozások

A kollégiumi nevelőtanári munka struktúrájában változás, hogy az ügyeleti feladatok ellátása kikerül a 30 órás munkaidő keretéből. A munka ellátását az alábbi kritériumoknak megfelelően kell megszervezni.

Kötelező foglalkozások:

- tanulószobai foglalkozás 12 óra / hét
- csoportfoglalkozás 1 óra / hét (a kollégiumi foglalkozások keretében)
- pótló tanulószobák, esetenként a csoportvezető által meghatározva

Szabadon választhatók:

A kollégium által kínált lehetőségek közül választhatnak a tanulók (tehetség kibontakoztató, felzárkóztató, egyéni törődést és szabadidő eltöltést biztosító foglalkozások).

Minden tanuló heti 13 órában köteles részt venni a kötelező foglalkozásokon és heti 1 órában az általa választott foglalkozásokon

Témakör	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13-14. évfolyam
Tanulás	4	3	3	1	1
Énkép, önismeret, pályaorientáció	3	3	4	3	2
Európai azonosságtudat. Egyetemes kultúra	3	3	2	4	5
Környezettudatosság	2	2	2	2	3
Testi és lelki egészség	4	4	4	4	4
Felkészülés a felnőttléti szerepeire. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés. Gazdasági nevelés	3	3	3	3	2
Hon- és népismeret	3	4	4	3	3
	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

A kollégiumokban évi 37 nevelési héttel (12-13-14. évfolyamon 33-mal), minden héten egy kötelező csoportfoglalkozással kell számolni. Ennek 60%-ára, azaz 22, illetve 20 csoportfoglalkozásra (órára) kötelezővé teszi a jelen rendelet azt, hogy az itt megjelölt témákkal foglalkozzanak a kollégiumokban. A további idő a csoport és a kollégium, valamint a csoport tagjainak ügyeivel, szervezéssel, közösségi feladatok megszervezésével telik.

8. A kollégiumi nevelés minőségének, eredményességének értelmezése

A folyamataink a kollégiumi minőségirányítási program által szabályozottak. Az elvárások a fenntartói ÖMIP által meghatározottaknak megfelelően lettek kialakítva. A partnerek véleményét az évenkénti igény-, és elégedettségi mérések mutatják, melynek eredményeit figyelembe vesszük. A mérési eredmények alapján a szükséges beavatkozásokhoz intézkedési terv készül. A folyamatok eredményességének vizsgálatához a visszaméréseket végez az intézmény minőségirányítási csoportja.

A mérések főbb szempontjai:

- a kollégiumi pedagógusok teljesítményének értékelése, melyben kiemelt értékelési szempont a kollégiumi tehetséggondozásban, illetve a hátránykompenzációkban felvállalt pedagógusi szerep, továbbá a pedagógus civil tudásának hasznosulása;
- a kollégiumi vezetők teljesítményének értékelése, melyben kiemelt figyelmet kap a hatékony partneri viszony szorgalmazását elősegítő vezetői magatartás,
- a partneri mérések, különösen a kollégiumi tanulók, illetve szülők által történő jelzések visszacsatolása, az intézkedések konkrétsága,
- az intézményi önértékelés (intézményvezetői ciklus 4. évében),
- a kollégiumban történő külső mérések, értékelések, különösen a fenntartói, mérések alapján történő intézkedések rendje,
- a kollégiumi tanulók nevelésében elért eredmények mérésének, értékelése, a visszacsatoló intézkedéseknek a rendje.

9. Záró rendelkezések, legitimációs záradékok

9.1. A Pedagógiai Program hatálya, hatályba lépése:

9.1.1. A Pedagógiai Program személyi és időbeli hatálya

A Pedagógiai Program a kollégium nevelő-oktató munkájában résztvevő minden dolgozójára és tanulóira nézve kötelező érvényű.

A Pedagógiai Program a fenntartói jóváhagyásával 2010. szeptember 1-től lép hatályba, ezzel egy időben hatályát veszti az előző érvényben lévő Pedagógiai Program.

A Pedagógiai Program nyilvános minden érintettnek meg kell ismernie, a Pedagógiai Program, az SZMSZ, az IMIP, a házirend, a beszámolók, egy-egy példánya az igazgatónál, igazgatóhelyetteseknél tekinthető meg.

9.1.2 A Pedagógiai Programot véleményezte:

- A Kós Károly Kollégium tantestülete
- A Diákönkormányzat

9.1.3. A Pedagógiai Program elfogadása

A Kós Károly Kollégium nevelő-oktató munkájára vonatkozó alapidokumentumát, a Pedagógiai Programját az igazgató előterjesztése alapján a nevelő testület véleményezi és fogadja el. A Pedagógiai Programot véleményezheti a szülői szervezet és a diákönkormányzat.

A Pedagógiai Programot a fenntartó, Budapest Főváros Önkormányzatának Képviselőtestülete hagyja jóvá.

9.1.4. A Pedagógiai Program felülvizsgálatának rendje:

A Pedagógiai Programot 5 évenként felülvizsgálja a tantestület. Amennyiben szükséges az Oktatási törvény szerint kezdeményezhető az évente történő felülvizsgálata a Pedagógiai Programnak.

A Diáktanács 2010. március 22. megtárgyalta a Kós Károly Kollégium Pedagógiai Program tervezetét. A DT egyhangúlag egyetértett az előterjesztéssel.

Huszka Richárd
DT elnök

Posza Mónika
DT tag

A Közalkalmazotti Tanács 2010-2015 időszakra szóló Pedagógiai Program tervezetét támogatja és a - tantestületi vitára alkalmasnak tartja. A PP végrehajthatóságát biztosítottnak látja.

Kucsera Gyuláné
KT elnök

A Kós Károly Kollégium tantestülete, 2010. április 14-én rendkívüli ülésen a 2010-2015. évekre szóló Pedagógiai Programot megtárgyalta és egyhangúlag elfogadta.

Hrubi Gábor
igazgató

Gábor Miklós
nevelőtanár

Beláz Andrásné
nevelőtanár